

EBA

Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg

Årsrapport 2013

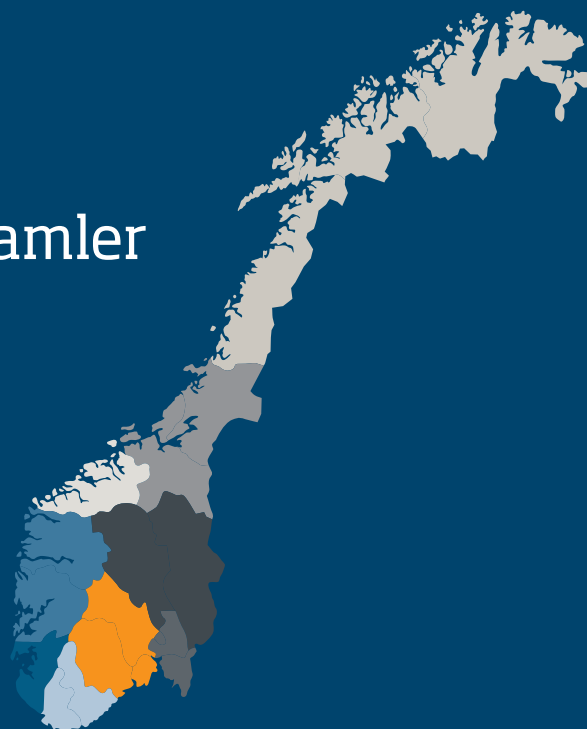
EBA - en organisasjon som samler

Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg (EBA)
er en bransjeforening for entreprenører.

Foreningen har omlag 220 medlemsbedrifter med ca. 25.000 ansatte.

Medlemsbedriftene omsetter for ca. 60 milliarder kroner i året, og spenner fra landets største riksdekkende entreprenørbedrifter til mindre håndverksbedrifter og spesialentreprenører.

EBA er tilsluttet Byggenæringens Landsforening (BNL) og Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)

Overordnede mål for EBA

- » EBA arbeider for en nyskapende og lønnsom bygg- og anleggsnæring.
- » EBA arbeider for å fremme entreprenørenes felles næringsinteresser og vi representerer entreprenørene overfor andre institusjoner, organisasjoner, myndigheter og samfunn forøvrig.
- » EBA skal synliggjøre næringens betydning for landets verdiskapning og utvikling.
- » EBA skal arbeide for like konkurransevilkår og en respektert næring.

EBA har ni lokalavdelinger

- **EBAH** Hålogaland, Nordland, Troms og Finnmark
- **EBAT** Sør- og Nord Trøndelag
- **EBAMR** Møre og Romsdal
- **EBAHO** EBA Hedemark og Oppland
- **EBAO** Oslo, Akershus og Østfold
- **EBAV** EBA Vesten fjelske, Hordaland og Sogn & Fjordane
- **EBAR** Rogaland
- **EBAS** EBA Sørlandet, Aust- og Vest Agder
- **EBATVB** Telemark, Vestfold og Buskerud

INNHold

Leder	3
En trygg og lønnsom bygnæring	4
Lokalavdelingen forteller	7
Rekruttering og utdanning	8
Arbeidsrett og HMS	10
Vei og jernbane	12
Nærings- og bygningsjus	14
TEMA: Organisert kriminalitet	16
Lokalavdelingen forteller	19
Styrets beretning	20
Regnskap og noter	26
Administrasjon	39

Ny regjering – nye muligheter for bygg- og anleggsnæringen?

Ny regjering gir bygg- og anleggsnæringen et handlingsrom vi ikke har hatt på svært lang tid, på områder av avgjørende betydning for næringens fremtid og mulighet for å operere i et lønnsomt og seriøst marked. Allerede i samarbeidserklæringen med KrF og V, gikk regjeringspartiene inn for å utrede ROT-fradrag og tiltak for å komme useriøse aktører til livs. Med klare formuleringer om å redusere planleggingstid og finne nye løsninger for finansiering av større samferdselsprosjekter, forenkle og effektivisere, treffer regjeringen i sine intensjoner i hjertet av EBAs og BNLs saker.

Dette forplikter. Regjeringen har gjort våre mål til sine. Da må vi gjøre deres utfordringer og søken etter gode verktøy til våre utfordringer, vår søken. Vi må gjøre vårt for å fylle verktøykassen med innhold.

Og det er EBA rigget for å gjøre. Gjennom grundig arbeid med strategi og handlingsplaner på områder som er sentrale for både bedrifter og myndigheter, skal vi være en konstruktiv og nyttig samarbeidspartner. Vi er klare til å diskutere og fremme nye løsninger for drift og vedlikehold av jernbane like mye som vi er det for å vise effektive modeller for å fjerne miljøfarlige stoffer fra byggeplass - eller vise hvordan plan- og byggeprosesser kan gjøres mer effektive. Hvordan vi kan etablere bedre og mer effektive bo- og arbeidsmarkeder, noe som er en nødvendighet for å utvikle et bærekraftig samfunn.

EBA er en betydelig aktør innenfor samferdsel og infrastruktur og vi har vært og skal fortsatt være en aktiv medspiller for oppfyllelse av dagens NTP, og for den NTP prosessen som har startet for perioden 2018-2027. For EBA er det viktig å tydeliggjøre infrastrukturens betydning for å møte befolkningsveksten for å tilrettelegge for effektive bo- og arbeidsmiljøer.

EBA har brukt mye ressurser også overfor medlemsbedriftene som har sin virksomhet innenfor drift og vedlikehold av vei, veibygging, asfaltvirksomhet og anlegg og vedlikehold av jernbane. Spesielt med fokus på rammebetingelser som bidrar til en lønnsom og respektert næring. EBA samarbeider med bestillere som Statens Vegvesen, Jernbaneverket, fylkeskommunene og kommunene, samt organisasjoner som Veiteknisk

Institutt, KFA (Kontrollordning for asfaltgjenvinning) og MEF (Maskinentreprenørenes Forbund).

Særlig innenfor jernbane har det vært bekymringsfullt at den konkurranseutsatte delen av jernbanemarkedet har minket til fordel JBVs egen produksjonsvirksomhet.

Det er mange oppgaver som skal løses også innenfor klima, energi og miljø. EBA har et kompetansemiljø gjennom KEM utvalget. EBA har i sin miljøstrategi besluttet at EBA særlig skal satse på energieffektivisering og mindre bruk av helse og miljøfarlige stoffer. Vi skal bygge videre på det vi er gode på.

Vi håper også den nye regjeringen vil innføre krav til kvalifikasjoner i byggenæringen, raskere plan/byggeprosesser og ikke minst at EBAs arbeid kan være et bidrag til å realisere regjeringens målsetning om forenkling og effektivisering. EBA er en medlemsstyrt organisasjon. Våre tjenester og kompetanse speiler hva næringen selv mener er viktig for å oppnå lønnsomhet og seriositet. Når også regjeringen er enig i mange av disse målene, må vi vise handlekraft og gjøre høstens valg til mulighetenes vår.

Kari Sandberg

Kari Sandberg
Adm. direktør

En trygg og lønnsom bygg- og anleggsnæring

EBA bidrar til å skape infrastrukturen som gir oss rent vann og strømmen vi trenger. De som går på jobb hver dag i de mange tusen norske bygg- og anleggsvirksomhetene er med på å forme framtiden for landet vårt.

Byggeplassene og anleggene vi ser rundt oss hver dag utvikles og skapes av nettopp byggenæringen.

– Det er byggenæringen som bygger hjemmene som folk lever i, skolene barna våre går på, kontorene vi jobber i, veiene, jernbanelinjene og flyplassene vi bruker for å komme oss dit vi skal. Rundt 21000 mennesker bidrar hver dag til å utføre dette arbeidet og bidrar til at Norge utvikler seg, sier administrerende direktør i EBA, Kari Sandberg.

Minimere risikoen

Men arbeidet skjer ikke uten risiko. – Mange skades og noen mister livet hvert år mens de jobber for å bygge

landet. Derfor må vi aldri la HMS-arbeidet lide under andre mål. En av våre viktigste jobber er å sørge for at alle ansatte kan komme trygt hjem etter endt arbeidsdag, sier Sandberg. Og mye har skjedd på HMS området de senere årene. Virksomhetene i EBA har virkelig tatt tak i HMS-utfordringene og satt det som nummer én på agendaen.

– Det har imidlertid ikke vært en så positiv utvikling som vi gjerne skulle ønske når det kommer til de alvorligste ulykkene. De inntreffer sjelden, men er ikke mindre alvorlig for dem det rammer. At vi sammen jobber for å stadig minimere risikoen – er noe av det aller viktigste for EBA. Vi skal tilrettelegge på best mulig måte – jobbe for

– Vi trenger flere hender og flere unge medarbeidere som ønsker å bli en del av næringen. La oss legge forholdene så godt som mulig til rette for at de skal velge nettopp bygg- og anleggsnæringen i sine karrierevalg.

Kari Sandberg

rammevilkår, oppfølging og kontroll. Våre medlemmer har gode HMS-rutiner, men vi kan bli bedre. Derfor er EBAs hovedmål for HMS at vi skal arbeide for sikre, trygge, effektive og lønnsomme bedrifter.

De seriøse må vinne frem

For at de norske entreprenørene skal kunne gjøre en så god jobb for samfunnet som EBA ønsker, er det også viktig med gode og stabile rammebetingelser.

– Entreprenørene har flere utfordringer med useriøse aktører som har tatt store markedsandeler innenfor flere sektorer. Ikke minst innen rehabilitering, hvor vi møter utfordringer fra virksomheter vi ikke liker å sammenligne oss med. Dette må vi gjøre noe med – og mange ressurser er lagt ned i dette arbeidet gjennom flere år og kanskje spesielt i året som har gått. Sammen må vi sørge for at medlemmene får konkurrere under rettfærdige betingelser. Det svarte markedet og de useriøse

virksomhetene må ikke vinne større terreng. Dette kan vi oppnå i tett samarbeid med Byggenæringens Landsforening og myndighetene.

EBA har som mål å sikre like konkurransevilkår gjennom lovgivning, informasjon, konkurransegjennomføringsverktøy og kontroll.

– Vi er pådrivere for bedre koordinering av arbeidet som politi, skattemyndigheter og arbeidstilsyn skal gjennomføre – og vi jobber med bedriftsinterne kurs i etikk og etterlevelse. Dette har båret frukter, men vi er ikke i mål. Vi må bli bedre på å bygge et godt omdømme også gjennom media, informasjon og holdningsskapende arbeid. Ingen er tjent med ulike konkurransevilkår: Myndighetene taper skatteinntekter, entreprenørene taper markedsandeler og får en lite lønnsom utvikling. Vi må hele veien arbeide for at de seriøse virksomhetene i byggenæringen skal vinne frem.

Sammen om målet

Systematisk HMS-arbeid og gode rammebetingelser er også viktig for å rekruttere de riktige menneskene til bygg og anleggsnæringen.

– Vi trenger flere hender og flere unge ansatte som ønsker å bli en del av næringen. La oss legge forholdene så godt som mulig til rette for at de skal velge nettopp oss i sine karrierevalg. Vi må kunne tilby gode lærlingeplasser og bidra til et godt skoletilbud.

EBAs visjon «Vi bygger en bærekraftig fremtid» skal underbygges av hovedmålet om en «seriøs og respektert næring».

– Sammen skal vi jobbe for å nå målet, og bidra til å skape gode rammevilkår, slik at vi får en trygg og lønnsom utvikling for våre medlemmer.

Undersøkelse 2012

» Stor rekrutteringsutfordring innenfor alle relevante utdanninger for næringen: fagutdanning, fagskoleutdanning og høyskole- og universitetsutdanning, men særlig fagutdanning

» Fafos analyse fra 2010 beregner at næringen har behov for mellom 7 og 10 tusen nye medarbeidere hvert år frem til 2020. Fordelingen er omtrent 75/25 fagarbeidere, og fagskoleingeniører/ingeniører.

» Åtte av ti mener bransjen utfører arbeid som er viktig for samfunnet.

» Samtidig er det relativt sett få ungdommer som opplever at bransjen tilbyr interessante og spennende arbeidsoppgaver eller utviklings- og karrieremuligheter.

9/10

ungdom som er spurt opplever at bransjen kan tilby arbeidsplasser der det er hyggelige kolleger og et godt arbeidsmiljø

LOKALAVDELINGENE FORTELLER

EBA Buskerud /Telemark /Vestfold

Vil hindre useriøse aktører

■ Like konkurransevilkår i BA-næringen har vært et prioritert område for EBA Telemark, Vestfold og Buskerud det siste året.

Det er blitt arbeidet målbevisst for å demme opp for at useriøse aktører skal

kunne bli tildelt anbud for det offentlige.

– Vi har ved flere anledninger sett at offentlige innkjøpere i for stor grad vektet lavest pris i sine tildelingskriterier. I vår region har vi sett at dette får uheldige konsekvenser i forhold til både HMS, sosial dumping og kvalitet, sier daglig leder Thormod Hansen.

Nye aktører i det offentlige som får raske oppdrag på grunn av lav pris bidrar heller ikke til flere lærlinger i næringen. – Når vi vet at kriminelle nettverk har infiltrert deler av disse bedriftene må vi ta dette på alvor.

Seriøse bedrifter må foretrekkes

Med utgangspunkt i at det skal lønne seg å være seriøs, har EBA holdt en rekke foredrag – og deltatt på ulike seminarer i regi av Fylkesmannen og Fylkeskom-

munen i de tre fylkene.

– Dette for å bevisstgjøre lokalpolitikere og offentlige innkjøpere om hvilke krefter som opererer i deler av byggenæringen. Vi har gjennom vårt samarbeid med BNL (Byggenæringens Landsforening), Politiet, Skatt Sør, Arbeidstilsynet, Fellesforbundet og NHO fått til et unikt samarbeid for å hindre at useriøse aktører får innpass i regionen. I Telemark samlet vi over 80 deltakere til et seminar hvor vi inviterte til gruppearbeid etter innlegg fra BNL, Politiet og Statskraft. Vi fikk gode forslag til løsninger for hvordan vi skal jobbe videre for at seriøse bedrifter skal foretrekkes når offentlige anbud tildeles, foreller Hansen.

EBA Hedmark/Oppland

Sikrer rekruttering

■ Høsten 2013 ble 140 elever og 12 lærere busset fra Kopperud skole og Dokka ungdomsskole ut til fire forskjellige byggeplasser.

– De ble delt inn i grupper og fikk omvisning. Orientering om den enkelte bedriften og karrieremuligheter ble også gitt før en omvisning på byggeplassen. Dessuten fikk de prøve seg med blant annet spikerpistol, saging, muring og maling, forteller avdelingsleder for Hedmark/Oppland Gerd Kjølstad.

Opplegget ble først og fremst satt i gang med tanke på rekruttering.

– Det handler jo om å få ungdommen til å velge våre fag. På denne måten gir vi dem rett og slett en liten smakebit på faget.

Tiltaket var svært populært blant elvene, og både skolene og bedriftene har gitt gode tilbakemeldinger.

– Vi planlegger ny runde med skoler i Gjøvik–Toten området høsten 2014. Opplegget fikk bred mediedekning i Oppland Arbeiderblad, Gjøviks Blad og på hjemmesiden til NHO Innlandet.

Bedriftene som deltok var Syljuåsen AS, Betonmast Toten AS, AS Miljøbygg, Byggmester Rotstigen AS og Opplærings-

kontoret for Håndverk- og industrifag på Gjøvik.

– De to sistnevnte er ikke medlemmer av EBA, men vi samarbeider også med andre om rekruttering til våre fag, forteller Gerd Kjølstad.

Rekruttering og kompetanse

» EBA, i samarbeid med Byggenæringens Landsforening og Forskningsrådet, arrangerte Mulighetens Univers 2013. Temaene var rekruttering, kompetanse og forskning.

» EBA, i samarbeid med Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) og Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF), inviterte høsten 2013 til en nettverkskonferanse for lærere som underviser på Vg2 Anleggsteknikk. Dette for å styrke samarbeidet med de 17 skolene i Norge som tilbyr utdanning innen anleggsfagene.

» EBA tilbyr kurs til medlemsbedriftene gjennom Entreprenørskolen.

» EBA støtter opp om Næringslivsringen ved NTNU. Næringslivsringen er et samarbeidstiltak mellom byggenæringen og studieprogrammet for Bygg- og miljøteknikk ved NTNU, for å styrke rekrutteringen av studenter og bidra til næringsrelatert kompetanseutvikling i byggstudiet.

» EBA har siden 2012 vært med i Faglig råd for Bygg- og anleggsteknikk. De faglige rådene er myndighetenes rådgivende organ for fag- og yrkesopplæringen. De oppnevnes av Utdanningsdirektoratet etter anbefaling av Samarbeidsrådet for yrkesopplæring, SRY. Det er ni faglige råd, ett for hvert utdanningsprogram innen yrkesutdanningen.

Trenger flere kloke hoder og flere flinke hender

8000 nye fagarbeidere, 500 fagskoleteknikere og 1000 ingeniører og sivilingeniører. Det er hva bygg- og anleggsnæringen trenger hvert år for å få jobben gjort.

I dag dekkes mindre enn halvparten av behovet for ny arbeidskraft i næringen gjennom videregående opplæring. Kun halvparten av de ca. 4000 som hvert år søker seg til Vg1 Bygg- og anleggsteknikk gjennomfører med fag- eller svennebrev. Samtidig er det mangel på ingeniører, til tross for økt søkning til ingeniør- og sivilingeniørutdanningene. Økt rekruttering og bedre gjennomføring i skole vil være avgjørende for å skaffe nok fagarbeidere i årene fremover.

Prosjektene står i kø for bygg- og anleggsnæringen i årene som kommer. Skal vi klare å møte den økte etterspørselen, vil norske entreprenører være avhengig av en solid og stor grunnstamme av egne fagarbeidere, lærlinger, fagteknikere, ingeniører og sivilingeniører.

Næringen tar selv et stort ansvar for å få dette til. Et flertall av EBAs medlemsbedrifter tar inn lærlinger, og blir gjennom dette en del av utdanningssystemet. Konkurransen om kontrakter innen både bygg og anlegg blir stadig tøffere. EBA mener det offentlige må stille krav til inntak av lærlinger for å få tildelt større

offentlige kontrakter, og at bedriftene må ha lærlinger på bygge- eller anleggsplassen kontrakten gjelder for.

EBA er med på å forme fremtidens utdanning innen bygg og anlegg. I dag deltar vi på mange arenaer der beslutningene tas, internt i NHO-fellesskapet, og eksternt i dialog med faglige råd og utvalg. Gjennom tett dialog med kommuner og fylkeskommuner informerer EBA om mulighetene innen bygg og anlegg, slik at elevene får best mulig forutsetninger for å gjøre et riktig valg. Målet med EBAs store engasjement for fag- og yrkesopplæringen er en fagutdanning tilpasset arbeidslivets behov, samt økt gjennomføring i utdanningene. Gjennom BNLS politiske arbeid har EBA bidratt til stort politisk gjennomslag, slik at fagutdanningen i årene fremover i langt større grad vil konsentrere seg om lærefag. EBA vil ha en vekslingsmodell hvor elevene veksler mellom teori og praksis. Dette vil gi bedre gjennomføring og mer fornøyde og motiverte elever og lærlinger. Vi viser her til Meld. St. 20, På rett vei, som kom i juni 2013.

Opplæringskontor over hele landet

Gjennom opplæringskontoret ByggOpp følges den enkelte lærling opp gjennom hele læretiden, fra første besøk på byggeplass til fag-/svenneprøve er avlagt.

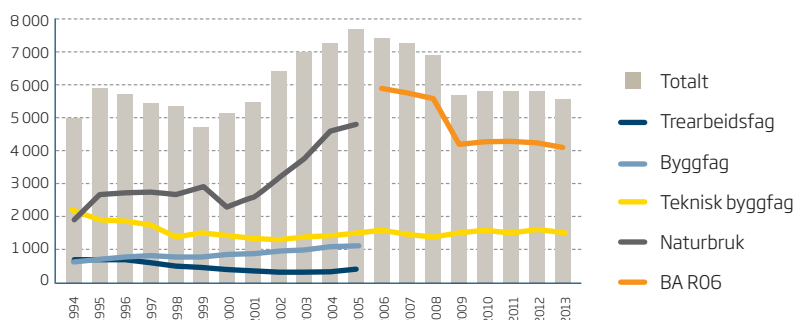
ByggOpp er en landsdekkende kjede bestående av 10 opplæringskontor innen bygg- og anleggsteknikk, med tilknytning til EBA. Opplæringskontoret er en viktig brikke i arbeidet med å rekruttere ungdom til bygg- og anleggsnæringen. De møter ungdommer på deres arenaer: På ungdoms- og videregående skoler, på utdanningsmesser og sosiale medier.

ByggOpp har ansvar for at opplæringen den enkelte lærling mottar hos bedriften, er i samsvar med lover og regelverk, og er en viktig støttespiller for både bedrift og lærling. EBA har i fellesskap med ByggOpp utarbeidet strategier og opplæringsmateriell. Dette skal sikre bedriftene og lærlingene kvalitet og forutsigbarhet uansett hvor bygg- eller anleggsplassen ligger, og hvilket ByggOppkontor det er inngått lærekontrakter med. For riksdekkende entreprenører, som for eksempel NCC, Skanska og Veidekke, betyr det at uansett hvor i landet lærlingene deres er, blir de fulgt opp av et ByggOpp-kontor som bruker det samme oppfølgings-systemet som alle de andre.

Gjennom hele læretiden blir lærlingene med jevne mellomrom besøkt av ByggOpps medarbeidere på det bygg- eller anleggsprosjektet de befinner seg på. Opplæringskontoret danner seg et bilde av den enkelte lærlings fremgang, og det blir skrevet statusrapport på faglig utvikling, trivsel og samarbeid. ByggOpp er også ansvarlig for at lærlingene når målene i læreplanen. Et viktig verktøy er det elektroniske loggføringssystemet lærlingene bruker. Her fører lærlingene inn timer og skriver inn hva de har arbeidet med i løpet av uken.

Oversikt over ByggOpp-kontorene finner du på side 39 i rapporten. »

Antall søkere til Vg1 - Bygg- og anleggsteknikk

Arbeidsrett og HMS

Når det gjelder spørsmål som har med arbeidsrett å gjøre bruker EBA den ekspertisen som ligger hos Byggenæringens Landsforening (BNL) og BNLs arbeidsrettsadvokater.

I arbeidet med HMS har EBA et aktivt HMS-utvalg som bidrar i arbeidet med å være høringsinstans og med å utvikle verktøy og løsninger for EBAs medlemmer.

EBA jobber også tett sammen med BNL når det gjelder helse, miljø og sikkerhet. på www.bnl.no finnes det blant annet link til en del HMS prosjekter og verktøy EBA har vært med på å utvikle for medlemsbedriftene.

» EBAs HMS-statistikk 2013

EBA utarbeider hvert år sykefraværstatistikk på bakgrunn av tall innhentet fra sine medlemsbedrifter.

Sykefraværet i 2013 var på 5,15 %, noe som er en liten oppgang på 0,12 prosentpoeng fra 2012 (4,93 %).

H-verdien (hyppighet av arbeidsulykker pr 1.000.000 arbeidede timer som er så alvorlige at det medfører fravær fra arbeid/arbeidsplassen) fortsetter å gå ned, og var i 2013 på 6,93, mot 7,33 i 2012.

F-verdien (fraværsdager pga. skader pr. 1.000.000 arbeidede timer.) har gått ned fra 102,27 i 2012 til 89,9 i 2013

Sørger for en sikker arbeidsplass

Helse, miljø og sikkerhet er et viktig område for EBA. Ikke bare bidrar de med gode rammebetingelser, de utvikler også gode verktøy for bedriftene i deres HMS-arbeid.

EBA utvikler gode verktøy og rutiner som medlemsbedriftene kan ta i bruk i sitt eget HMS arbeid.

– I 2013 har vi vært med på å utarbeidet nytt undervisningsmaterieell for Grunnopplæring HMS. I henhold til krav i Arbeidsmiljøloven skal alle verneombud og medlemmer i AMU gjennomgå nødvendig opplæring – et såkalt 40-timers kurs. EBA anbefaler at alle som skal lede et bygge- eller anleggsprosjekt gjennomgår denne opplæringen, sier Lene Jønsson, opplæringsleder i EBA.

Partene i næringen har utarbeidet nytt bransjerettet undervisningsmaterieell som kan brukes i undervisningen.

– Arbeidet er støttet av Fondet for regionale verneombud – og materiellet er tilgjengelig hos Byggenæringens Forlag.

Forebygging av skader

Også utviklingen av Ergonomiportalen er ferdigstilt i året som gikk.

– Ergonomiportalen.no inneholder skreddersydd materiale for yrkesgrupper innen bygg og anlegg. Her finner man tips og råd til forebygging av muskel/skjelettplager og skader. Portalen omfatter ergonomisk opplæringsmaterieell, gode råd, veiledninger, tips om hjelpemidler som gjør hverdagen lettere, smarte løsninger og

vibrasjonskalkulator. Portalen er utviklet i samarbeid mellom partene i næringen og støttet av Fondet for regionale verneombud.

EBA er også høringsinstans ved endringer i aktuelle lover og forskrifter.

– Vårt HMS-utvalg deltar aktivt i dette arbeidet. Utvalget bidrar også aktivt som høringsinstans og rådgiver for Arbeidstilsynet, for eksempel i arbeidet med språkveilederen som Arbeidstilsynet kommer med i 2014, sier Jønsson.

Vellykket konferanse

2013 var også året da den femte HMS konferansen ble arrangert med hele 300 deltagere.

– Konferansen har etablert seg som en viktig møteplass for alle partene i bygg- og anleggsnæringen. I to dager fikk representanter fra entreprenører, byggherrer, arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjoner, tilsynsmyndigheter, bedriftshelsetjenester med flere høre interessante og faglige innlegg om utfordringer og løsninger innen ulike områder av HMS-arbeidet innen bygg- og anleggsnæringen.

Konferansen ble arrangert i samarbeid med BNL, MEF, Arbeidstilsynet, Fellesforbundet, Arbeidsmandsforbundet, Jernbaneverket, Statens Vegvesen, Statbygg og Forsvarsbygg. Programkomiteen ble ledet av Jønsson.

Entreprenørskolen

EBA tilbyr bedriftene til sammen ca. 30 ulike kurs innen fagområdene jus, tekniske fag, HMS og ledelse og økonomi.

Gjennom Entreprenørskolen bidrar EBA til kompetanseheving hos sine medlemsbedrifter, og tilbyr relevante kurs for både dagens og morgendagens kompetansebehov. Målgruppen er primært ledere på alle nivåer. Kursene arrangeres rundt om i landet gjennom EBAs lokalavdelingsapparat og som bedriftsintern opplæring. I 2013 hadde vi 1962 kursdeltakere på til sammen 126 kurs.

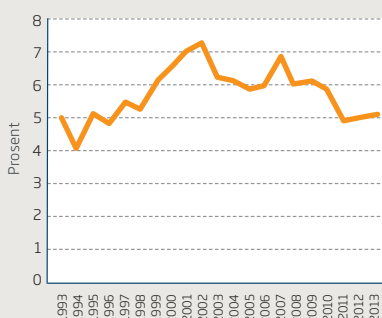
I 2013 kunne vi tilby følgende nye kurs:

- Samspillkontrakter
- Bustadoppføringslova
- HMS oppfriskningskurs
- Risikovurdering
- Passivhus kurs – i samarbeid med Lavenergiprogrammet

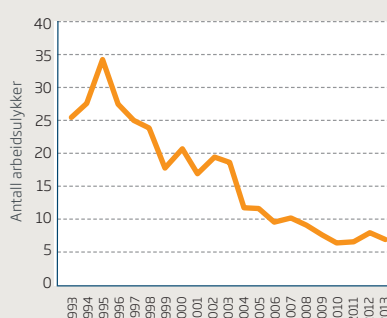
Anleggslederskolen

Anleggslederskolen, et kurs for den som har det daglige ansvaret på bygg- og anleggsplassen, ble i 2013 arrangert for 10. gang. Målsettingen med kurset er å øke kompetansen på mellomledernivået slik at anleggsleder får styrket sine muligheter til å lede sine prosjekter bedre ved å gi innføring i nøkkeloppgaver, informere om forberedende aktiviteter, samt opplæring i viktige oppgaver. Hovedfokus er i byggeprosessen, men det vektlegges å gi en helhetlig innsikt i alle fasene fra prosjektering til overtakelse. Kurset går over 5 samlinger – totalt 12 dager.

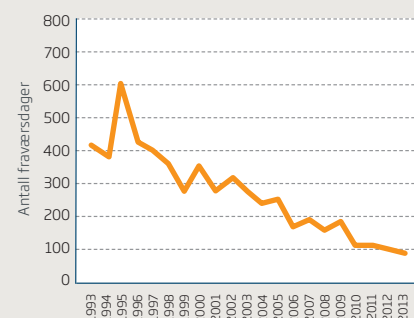
Sykefraværet

H-verdi

F-verdi

Avdeling Vei og Jernbane

EBA opprettet i 2012 en ny avdeling for vei og jernbane.

Hensikten er å ivareta medlemmenes felles bransjeinteresser og representere medlemmene overfor kunder, andre organisasjoner, myndighetene og samfunnet for øvrig, samt sikre EBA kompetanse innenfor bransjene.

Organisering

De ulike fagene er organisert i fire utvalg:

- » **Anleggsutvalg**
- » **Drift og vedlikeholds utvalg**
- » **Asfaltteknisk utvalg**
- » **Jernbaneutvalg**

I tillegg er det et eget HMS utvalg for vei.

Ny Nasjonal Transportplan (NTP) for perioden 2014-2023 er vedtatt i 2013. Oppfølging av NTP har vært viktig spesielt i forhold til jernbanesektoren.

EBA har et godt samarbeid med Statens Vegvesen og deltar i bransje-forum og samarbeidsmøter og policygruppen.

Miljøvennlig asfalt

Godt arbeidsmiljø og HMS står sentralt for avdelingen vei og jernbane i EBA. Overgangen til lavtemperaturasfalt (LTA) har slik sett vært viktig i året som gikk.

Overgang til asfalt med lavere temperatur skal bedre arbeidsmiljøet for asfaltarbeidere.

– Målet er å redusere arbeidernes eksponering for asfalttrøyk – uten å øke den mekaniske belastningen eller forringe asfaltkvaliteten, forteller avdelingsleder for Vei og jernbane, Arne Aakre.

Det er blitt gjennomført todelte forsøk i 2011 og 2013.

– Det ene delprosjektet har hatt fokus på kjemisk og ergonomisk arbeidsmiljø mens det andre har fokusert på asfaltkvalitet.

Like god kvalitet

Ved en reduksjon av temperaturen på 29 grader ble det påvist reduksjon i asfalttrøyk på 58 – 67 prosent.

– Forsøkene har dessuten ikke vist noen forskjell i mekanisk belastning ved håndlegging av varmasfalt og lavtemperaturasfalt (LTA).

Kvaliteten på asfaltdекket blir fulgt

opp av Statens Vegvesen gjennom årlige målinger.

– Så langt er resultatene av målingene at lavtemperaturasfalten holder like god kvalitet som vanlig varm asfalt. Statens Vegvesen innførte i 2013 en bonus på 30 kroner pr. tonn asfalt i vedlikeholdskontrakter. Forutsetningen er en temperaturreduksjon på minimum 25 grader.

Venter en betydelig økning

Volum med LTA var 338 000 tonn i 2013, det vil si ca. fem prosent av totalvolumet. Omtrent halvparten av volumet ble levert til Statens Vegvesen og oppnådde bonus.

– Det er fortsatt en beskjeden del av volumet som leveres som LTA, men 2013 var første året med ordinær produksjon. Vi forventer en betydelig økning av volumet de neste årene etter hvert som fabrikkene blir bygd om og settes i stand til å produsere LTA.

Et mål for LTA må være at dette blir den dominerende asfalttypen i løpet av 5-10 år, sier Aakre.

Veivesenet er fornøyd med LTA

Fra byggherrens side har det vært viktig at utviklingen av lavtemperaturproduksjonen er forankret i asfaltfaglige og produksjonsfaglige erfaringer. Vi har i det store bildet vært tilfreds med utviklingen så langt, både den vilje vi har sett på ledelsesnivå hos entreprenørene, og den entusiasme som asfaltlagene har vist for å få gode resultater.

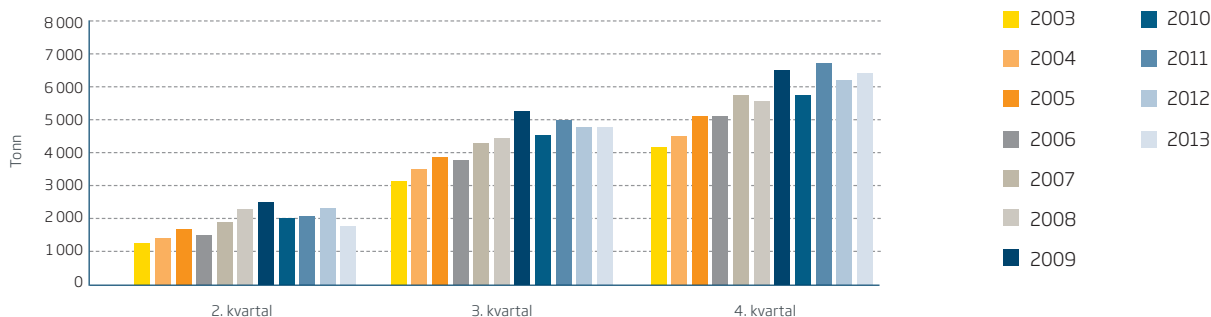
Vi vet at det er mye å lære, om materialer, prosess og utlegging, og er tilfreds med at det er etablert en faggruppe for asfaltteknisk og produksjonsteknisk utvikling og anvendelse av metoden.

Vi viderefører bonusordningen så lenge vi ser behovet for den, men har ingen ønske om at behovet opprettholdes.

67%

påvist reduksjon i asfalttrøyk ved lavtemperaturasfalt

Produksjon av asfalt i Norge i 1000 tonn

Bygningsjus

EBAs juridiske avdeling består av fire advokater som yter bistand til medlemsbedriftene i og utenfor rettsapparatet innenfor entrepriserett, offentlige anskaffelser/anbudsrett og plan- og bygningsrett. Vi tilbyr to timer gratis bistand pr. sak, og kan deretter yte bistand på timebasis.

Advokatene arbeider dessuten med næringsjuridiske spørsmål og ivaretar medlemsbedriftenes interesser ved utarbeidelse og revisjon av lover og forskrifter, standardiseringsarbeid, utarbeidelse av alternative kontraktsformer, endringer i rammebetingelser, samt forhandlinger med offentlige og private oppdragsgivere med mer. Avdelingen driver videre opplæringsvirksomhet gjennom kurs og seminarer, og holder medlemsbedriftene oppdatert om endringer i lover, forskrifter og øvrige relevante forhold.

Dette har skjedd i 2013

- » EBA har i 2013 gitt juridisk rådgivning til ca. 100 av våre medlemsbedrifter. Et stort og økende antall henvendelser gjelder spørsmål knyttet til offentlige anskaffelser.
- » EBA har etablert dialog med NHO Service (bemanningsbransjen) om en omforent avtale om innleie av arbeidstakere. Vi anser dette som viktig for å sikre balanserte avtalevilkår.
- » EBA har i 2013 presentert Etterlevelsesprogrammet for fem lokalavdelinger og det foreligger planer for gjennomføring i ytterligere tre. Det er gjennomført kurs i fire medlemsbedrifter.

Forsterket fokus på forutsigbarhet og lønnsomhet

EBA har i 2013 hatt et nært samarbeid med medlemsbedriftene – for å identifisere aktuelle problemstillinger, med mål om å bedre forutsigbarhet og lønnsomhet.

Næringen og myndighetene er enig om at det mangler et felles referansepunkt for konstruktiv analyse av kostnadseffektivitet, produktivitet og konsekvensene av nye krav fra myndighetene.

Høsten 2013 startet Indeksbyggprosjektet, - hvor det nå etableres et sett med “indeksbygg” (bolig, blokk, næringsbygg og offentlig bygg) som et felles referansepunkt/verktøy for å simulere kostnads-konsekvenser av nye forskriftskrav før eventuell innføring, samt vurdere allerede innførte krav – f.eks. universell utforming. EBA startet arbeidet med å klarlegge hvilke andre innførte krav fra myndighetene det vil være av størst betydning for bedriftene å få endret eller fjernet. EBA har også jobbet aktivt med BIM gjennom utvalget og representasjon i relevante fora og spesielt med koordinering av felles kravstilling til programvareleverandører på bransjenivå og BIM som verktøy for å effektivisere byggeprosesser.

Skatt og avgifter

Med større prosjekter i bygg og anlegg kan det oppstå et behov for å registrere avgiftspliktige fellesforetak. Arbeidet med å gjeninnføre regler som åpner for dette er igangsatt i forhold til skattemyndighetene.

– Merverdiavgiftsreglene åpner for at merverdiavgift som påløper ved opparbeidelse av “offentlig infrastruktur” – og som etter ferdigstillelse skal overføres til en kommune eller fylkeskommune, ikke skal utgjøre en endelig kostnad i boligprosjekter. Vi har igangsatt flere prosesser for å sikre at intensjonene i

lovverket blir fulgt opp, sier leder for juridisk avdeling Snorre Fuhr.

Dialog med oppdragsgivere og rådgiverbransje

EBA har over flere år arbeidet systematisk med å få fjernet urimelige avvik fra standardkontraktene i konkurransegrunnlagene fra offentlige oppdragsgivere. Bransjen opplever også stadig at det er rådgiverne som lager konkurransegrunnlagene som introduserer unødvendige avvik og endringer i forhold til standardene. Dette kan føre til ubalanserte kontrakter og risiko som det er vanskelig å prise, og igjen til dårligere konkurranse.

I 2013 har vi fulgt opp slike avvik mot et betydelig antall oppdragsgivere og rådgivere i tillegg til forhandlinger direkte mot prosjekter. Oppfølgingen har skjedd både etter tips fra medlemsbedrifter og på eget initiativ fra administrasjonen. I flere tilfeller har vi fått fjernet urimelige avvik i pågående konkurranser, mens vi i andre tilfeller har gitt innspill til oppdragsgivere med sikte på å få fjernet avvikene fra standardkontraktene i forestående konkurranser.

Standardisering

NS 3450 “Konkurransegrunnlag for bygg og anlegg. Redigering og innhold er ferdigforhandlet og vedtatt. Ytelsesbeskrivelse for arkitektoppdrag er forventet ferdig våren 2014. Denne er utarbeidet av Arkitektbedriftene i samarbeid med EBA og NKF (Norsk kommunalteknisk forening).

Det er også igangsatt et arbeid med ytelsesbeskrivelser for rådgivertjenester i regi av Standard Norge.

Det er vedtatt ny standard for kontrakt for uavhengig kontroll (NS 8404), og arbeidet med standardisering av teknisk kontrollstandard er i gang i regi av Standard Norge. EBA har utarbeidet veiledere på samspill og OPS og startet arbeidet med å bli enig med kundene om “beste praksis” konkurransegrunnlag og kontrakter.

Offentlige anskaffelser

Det foregår arbeid for å forenkle regelverket for anskaffelser under 40 mill eks. mva. EBA deltar sammen med NHO. EU har vedtatt nye regler for anskaffelser over 40 mill (ikraft 1 jan 2016) EBA har påvirket regelverket gjennom direkte dialog med EU parlamentet. Direktivene er på flere punkter blitt bedre enn de opprinnelige forslagene fra EU kommisjonen.

I flere tilfeller har vi fjernet urimelige avvik i pågående konkurranser.

Snorre Fuhr

Vil useriøse aktører til livs

Organisert kriminalitet er en stor utfordring i bygg- og anleggsbransjen. Vi har spurt fire sentrale personer om hvordan vi best kan møte utfordringen med useriøse aktører som driver med svart arbeid og sosial dumping.

1. Hvorfor er byggebransjen spesielt utsatt når det kommer til svart arbeid?

2. Hvordan bør man møte den økende tendensen av svart arbeid og kriminalitet i byggebransjen?

Sven Chr. Ulvatne

Administrerende direktør, BackeGruppen

1. – Årsakene varierer nok sterkt innenfor vår fragmenterte bransje, men byggebransjen representerer store verdier. Både for privatpersoner og bedrifter er våre produkter blant de største investeringene som gjøres. Det kan være fristende for mange å “spare” ved å engasjere useriøse bedrifter. Våre produkter er dessuten komplekse med lange verdikjeder fra produsent, via underleverandører og underentreprenører til sluttkunde. Mulighetene for å unngå skatt og moms er store, fordi det er vanskelig å spore betalingsstrømmene. Dessuten er den økonomiske terskelen for å starte virksomhet i byggenæringen lav i forhold til kontantstrømmen som genereres – og useriøse aktører kan lett etablere seg i næringen. Norsk byggenæring er tuftet på fagkompetanse, fagutdanning og yrkes stolthet. Dessverre ser vi at denne kompetansen ikke alltid verdsettes, og at norsk “do-it-yourself” holdning senker respekten for faget.

2. – Alle aktører fra myndigheter, byggherrer og bransjen selv må involveres. Dette kan gjøres gjennom aktivt arbeid i bransjeorganisasjoner som EBA, men det viktigste arbeidet må iverksettes med kunnskap, holdninger og forståelse i den enkelte bedrift. Her må medlemsbedriftene gå foran som gode rollemodeller gjennom den enkelte ansatte. Hele næringen må også ta mer inn over seg omfanget, fordi vi vet at svart arbeid ofte kun er toppen av isfjellet, og at det under overflaten skjuler seg mafiavirksomhet som omfatter alvorlig kriminalitet som menneskehandel. Vi må få økte myndighetskrav til kompetansebevis, sertifiseringsordninger og lignende, samt økt fokus på kontrolltiltak fra Arbeidstilsyn, skattemyndigheter etc. Tilsynsmyndighetene må få tilstrekkelig ressurser og i større grad våge å gå på de useriøse aktørene. Økte insentiver for byggherrer og forbrukere som stimulerer til hvitt arbeid bør innføres, som eksempler kan nevnes ROT-fradrag og snudd merverdiavgift. Sist, men ikke minst trenger vi mer transparente systemer og bedre samarbeid mellom bransjen og myndigheter kan bidra til å avsløre den useriøse delen. Her er det i dag for tette skott.

Per Willy Amundsen

Statssekretær, Kommunal- og Moderniseringsdepartementet

1. – Vi er mest opptatt av hvordan den negative tendensen kan snus.

2. – ROT-fradrag er én del av løsningen. Vi er opptatt av å styrke konkurransekraften og kompetansen i den seriøse delen av byggenæringen. Når det gjelder skattepolitikken er den underlagt finansministeren. Regjeringen har imidlertid varslet at vi vil utrede et skattefradrag for ROT-investeringer, blant annet som ledd i kampen mot svart arbeid – og Stortinget har bedt regjeringen innføre et skattefradrag for enøk-investeringer i hjemmet. En annen del av løsningen er myndighetenes kontroll med kvalifikasjoner og kompetanse.

– Krav til kompetanse og kvalifikasjoner er viktig for å oppnå kvalitet i byggevirksomheten; derfor stilles det krav om dette for ansvarlige foretak i byggesaker. Plan- og bygningsloven stiller ikke krav til ansvarlige foretak i små tiltak for å unngå å komplisere og forsinke byggeprosessen unødvendig. Den sentrale godkjenningsordningen er et viktig virkemiddel for å sikre at byggetiltak gjennomføres av kvalifiserte foretak. I tildelingsbrevet legger departementet vekt på at direktoratet skal følge opp sentralt godkjente foretak for å sikre at de har de kvalifikasjonene de er godkjent for, og befeste inntrykket av at sentral godkjenning er et kvalitetsstempel. Vi er klar over at mange foretak føler at de presses ut av markedet for ROT-arbeider fra foretak som er registrert i andre EØS-land. Vi er også kjent med at det er et problem at en del arbeid skjer svart, noe som gjør at seriøse foretak har vanskelig for å konkurrere. Vi diskuterer gjerne tiltak med næringen. Tiltakene må diskuteres bredt med blant annet arbeidsmiljømyndighetene (sosial dumping) og skattemyndighetene (svart arbeid). Som ansvarlige for byggeprosessen må vi også være sikre på at grep som skal følge opp foretak i ROT-markedet ikke samtidig gjør at byggeprosessen for små tiltak blir for komplisert. Når man diskuterer tiltak som for eksempel registrering av alle foretak som driver med ROT-arbeider, må man også være forsiktig med å ta grep som kommer i strid med EØS-avtalen og tjensteddirektivet.

Børre Jæger Walderhaug

Seksjonssjef - Oslo Politidistrikt

1. - Etterforskning bekrefter at arbeidsoppgaver som utføres av ufaglært arbeidskraft er spesielt utsatt. Områdene maling og renhold har pekt seg ut i våre saker. Vi ser en tendens til at problemet også sprer seg til andre områder innen bygg- og anlegg; områder som ikke krever kontroll og oppfølging av utført arbeid. Ved kontroll og oppfølging ser man at de kriminelle miljøene i stor grad holder seg unna. Høy aktivitet i bygg- og anlegg, kombinert med dårlig eller manglende kontroll fra oppdragsgivers side av hvem som utfører arbeidet, synes å ha muliggjort den betydelige bruken av svart arbeid. Dette i kombinasjon med fiktive underleverandører/underentreprenører. De siste 10 - 15 årene har det vært en jevn utvikling i bruken av nettopp dette. De kriminelle nettverkene har lært seg forvaltningen, herunder å fremskaffe falsk ID, samt opprettelse av bedrifts- og andre kontoer for bruk i den kriminelle virksomheten. Det kan virke som om de store entreprenørene ikke er kritiske nok til valg av underleverandør - og at seriøsitet ikke er i tilstrekkelig fokus. Det har utviklet seg en negativ praksis i byggebransjen, som vi så langt ikke ser i andre bransjer.

2. - Gjennom bredt og forpliktende samarbeid mellom de respektive kontrolletatene og organisasjonene; ikke minst næringen selv. Det fremstår som bruk av flere ledd med underleverandører er et kritisk punkt for effektiv bedriftsintern kontroll. Flere underleverandører utfordrer også politiets etterforskning i betydelig grad. En begrensning i bruk av underleverandører vil derfor utvilsomt sikre bedre oversikt.

Det bør også stilles spørsmål ved om næringen selv tar det ansvaret og gjør de tiltakene som kreves for å bedre situasjonen. Blant annet om de respektive prosjektlederens ansvar er klart nok - og om dette følges tilstrekkelig opp i organisasjonen.

Oslo politidistrikt vil intensivere innsatsen for å ramme de som driver ulovlig innen byggebransjen.

Bjørn Erik Hermansen

Anleggsleder - AS Ing. Gunnar M. Backe

1. - Vi opererer i en stor og uoversiktlig bransje med mange fag. Jeg tror også det handler om holdninger, ikke minst lyst til å tjene penger. Det er en bransje hvor det er forholdsvis lett å slippe unna, og blir man tatt er straffen mild.

Jeg tror også byggebransjen oppfattes som en utsatt bransje fordi det er satt stort fokus på svart arbeid i bransjen. La oss si at du har problemer med PCen din og en kompis som jobber i IT-bransjen hjelper deg. Er det svart arbeid eller ikke? I prinsippet er det akkurat det samme som om en rørlegger kompis hjelper deg med å fikse krana. I bunn og grunn handler det om holdninger og adferd.

2. - Jeg har tidligere jobbet som underentreprenør innen stålbransjen og fikk kjenne useriøsitet på kroppen - og hva det hadde å si for konkurransen. Utenlandske firmaer som fakturerte gjennom samarbeidspartnere i andre land for å slippe unna moms, blant annet. Dette er egentlig en todelt problemstilling slik jeg ser det. Det handler om privat-husholdninger, for eksempel at noen får utført svart arbeid av en elektriker eller rørlegger. I disse tilfellene tror jeg det ofte handler mye papiarbeid og lange søknadsprosesser - kort og godt et komplekst system. Gjøres systemet enklere for privatpersoner er det kanskje større håp om at de velger å få gjort det på en ordentlig måte. ROT-fradrag (fradrag av arbeid på skatten) er også en god idé som vil bidra til mer hvitt arbeid.

Organiserte firmaer som jobber aktivt for å unnsnippe skatt og avgifter er en annen del av problemet. Her tenker jeg at vi må ha et system som favoriserer de seriøse aktørene, samt øke kontrollen. Arbeidstilsynet bør dessuten gå dypere inn i saker hvor de har mistanker om at noe ulovlig foregår - og konsekvensene for dem som blir tatt må bli større. Slik det er i dag får man knapt en smekk på hånda og blir bedt om å endre rutiner.

De irske steinleggerne dokumenterte vi at snyter Norge for millionbeløp i skatt og moms.

Gunnar Thorenfeldt

Gunnar Thorenfeldt

Journalist, Dagbladet

1. - Min erfaring tilsier at byggebransjen er en av flere utsatte bransjer. Renholdsbransjen, landbruk og restaurantbransjen er for eksempel like utsatt. Men man kan si at disse bransjene skiller seg ut fordi kompetansekravet noen ganger er lavt, og man kan bruke ufaglært arbeidskraft.

2. - Det er kanskje mest relevant for politi, politikere og tilsynsmyndigheter å svare på dette.

Vi har ikke hatt hovedfokus på byggebransjen, men på renholdsbransjen, men har all grunn til å tro at denne modusen også gjelder for andre kriminelle aktører i bransjen. Da vi undersøkte de irske steinleggerne dokumenterte vi at de snyter Norge for millionbeløp i skatt og moms.

Vi dokumenterte organisert sosial dumping og slaveliknende arbeidsforhold midt i noen av Norges flotteste villastrøk - og at irske steinleggere bruker penger tjent i Norge på ulovlig, global handel med utrydningstruede dyr - blant annet neshorn. Vi dokumenterte at norske huseieres grådighet finansierer organisert kriminalitet, menneskehandel og sosial dumping både i Norge, Irland og Øst-Europa. Vi dokumenterte også hvordan en norsk advokat hjalp over 50 steinleggere med å drive i Norge - og at svart arbeid utført i Norge også rammer lokalmiljøer i Sør-Afrika og Mosambik.

Dagbladets serie, som Thorenfeldt gjennomførte sammen med Torgeir P. Krokfjord, Geir Barstein og Øistein Norum Monsen fra

Dagbladets nyhetsavdeling, utløste en rekke myndighetsreaksjoner:

- Arbeidstilsynet kunne i november i fjor (2013) konstatere at totalt 242 steinleggingsfirmaer hadde lagt ned og slettet sin oppføring i Brønnøysundregistrene etter Dagbladets journalistikk.

- Bare i løpet av juni 2013 tok Skatteetaten beslag i 3,3 millioner kroner i unndratt MVA fra steinleggerselskaper, og beslagla kundeforbetalinger på 1,5 millioner kroner. Ti steinleggerselskaper ble politianmeldt av Arbeidstilsynet.

- Arbeidstilsynet gjennomførte totalt 44 tilsyn hos ulike bedrifter i steinleggingsbransjen. I sin oppsummeringsrapport om storaksjonen skriver Arbeidstilsynet: «Denne aksjonen ble innledet av blant Dagbladets artikkelserie».

- Etter Dagbladets avsløringer slo Kripos i fjor høst fast at organiserte kriminelle grupper som infiltrerte byggebransjen og andre næringer var en av de største truslene mot det norske samfunnet.

- Skatteetaten, politiet og Arbeidstilsynet slo fast at de omreisende steinleggerne bortimot hadde forlatt Norge, og sa i klartekst at Dagbladets avsløringer var årsaken til dette. «Nå sliter steinleggerne», sa skattekrimsjef Jan Egil Kristiansen i Skatt Øst til Dagbladet 26. juni i fjor.

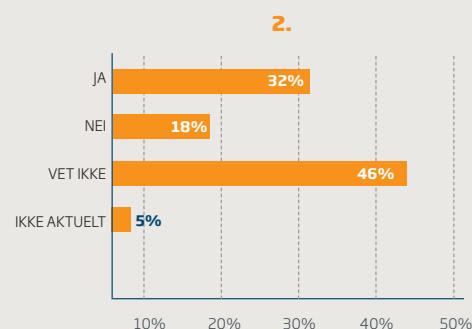
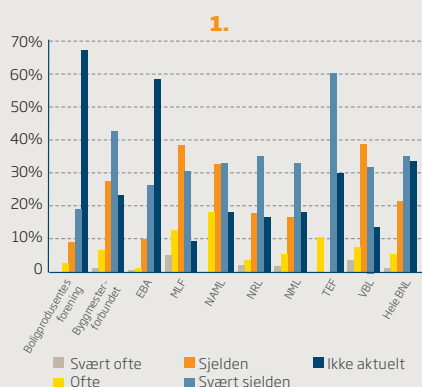
- Etter publisering har vi også mottatt flere e-poster fra steinleggerkunder som takket oss for journalistikken vår - og erkjente at det var feil å hyre inn svart arbeidskraft.

Undersøkelse

» I januar 2014 gjennomførte BNL (Byggnæringens landsforening) en undersøkelse blant deres medlemmer angående svart arbeid.

1. Hvor ofte får din bedrift forespørsel fra kundene om å gjøre jobben svart/uten kvittering?

2. Har din bedrift tapt oppdrag de siste 12 månedene som følge av konkurranse fra svart arbeid?

LOKALAVDELINGENE FORTELLER

EBA Hordaland / Sogn og fjordane

Stor etterspørsel etter lærlinger

■ De to Byggoppkontorene i Hordaland og Sogn og Fjordane hadde ved årsskiftet 273 lærlinger. Det er ny rekord.

– Lærlinger er et prioritert område for oss. En av de sentrale strategiene for EBA-systemet er nettopp rekruttering – og arbeidet er systematisert gjennom Byggopp-strukturen, hvor det blant annet er utarbeidet et eget elektronisk opplæringsssystem: FølgOpp, sier direktør

Hans Martin Moxnes i EBA Vestenfjelske.

Byggopp-kontorene landet rundt har til enhver tid vel 2000 lærlinger. Bygg og anlegg er Norges nest største lærlingefag – og pr. 1. desember 2013 var det innvilget 3086 læresøknader.

– Bygg og anlegg generelt og entreprenørbedriftene spesielt, er blant Norges største opplæringsplasser. Det å ta arbeidet med lærlinger på alvor er ikke bare en god arena for rekruttering av god fremtidig arbeidskraft, men også i høyeste grad et sosialt ansvar.

Attraktivt for ungdommer

Det har de siste årene blitt skrevet mye negativt om videregående opplæring og frafall.

– Vi satte selv dette på kartet i 2010 for å få fram de reelle tallene. Her vest har fylkeskommunene sammen med næringslivet i langt bedre grad enn tidligere tatt tak i utfordringene og iverksatt tiltak. Vi i bransjen ser også en helt annen side enn det som ofte har vært fremme i media.

Det er mange gode historier og mange flotte ungdommer som kvalifiserer seg til godt lønnet arbeid i en bransje de trives i. Vi har aldri hatt så mange lærlinger ute i bedrifter som vi har pr. i dag, sier Moxnes.

Facebook

Det er gjort flere tiltak for å gjøre lærlingrollen mer attraktiv for ungdommer.

– Her vest har vi i Sogn og Fjordane gjennomført et internasjonalt utvekslingsprogram – og har sett et omslag i søknadstall til skoler som har dette programmet. I Hordaland har vi hatt suksess på sosiale medier med en aktiv Facebook side for å nå spesielt yngre ungdommer. Sist, men ikke minst har vi gjort en mer langsiktig satsning ved å ansette en egen person som besøker ungdomsskoler og forteller om bygg og anlegg. Dette er ett av flere prosjekt delfinansiert av Hordaland Fylkeskommune, og i samarbeid med blant annet Byggmesterforbundet i Vest og NHO Hordaland.

EBA Oslo / Akershus

Ny politikk for Oslofjordregionen

■ Oslofjordregionen står foran tidenes vekst, 400.000 flere mennesker enn i dag vil bo i Oslo og Akershus innen 2030. Det har lokalforeningen tatt på alvor.

– Det står sentralt for oss å formidle hva som skal til for å møte veksten på rett måte. Det har vi gjort gjennom å prioritere virkemidler, utfordre politikere og samle næring og myndigheter på møteplasser. Slik vil vi oppnå felles forståelse om veien videre, og kriteriene for å lykkes, sier daglig leder i EBA Oslo, Akershus og Østfold, Ole Henrik Ystehede.

Under årsmøtet til EBAO i 2013 svarte nåværende statsminister Erna Solberg på hva en ny regjering vil gjøre for å utvikle regionen. Før sommeren ble regionale stortingskandidater utfordret på det samme gjennom debatt i Næringslivets

hus, og til bruk i valget ble det laget en brosjyre med tittelen “Tre grep for å bygge Oslofjordregionen”.

– Den oppsummerte og prioriterte hva vi trenger: Infrastruktur, raskere planprosesser og tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft, forteller Ystehede.

Flere av aktivitetene til lokalforeningen har vært i samarbeid med andre organisasjoner, som Norsk Eiendom, NHO Oslo og Akershus og Plansamarbeidet for Oslo og Akershus.

– Dette gir større gjennomslag og viser at enigheten er stor – ikke minst er dette viktig i forhold til Plansamarbeidet, som

koordinerer planarbeidet for 22 kommuner i Oslo og Akershus.

Før jul samlet mer enn 130 deltakere seg til konferanse på kulturhuset på Lillestrøm. Tema var næringsutvikling i knutepunkter, arrangør var NHO Oslo og Akershus, Plansamarbeidet og EBAO.

– De fleste ordførerne i regionen var der, i tillegg til mange av våre medlemmer og aktører på utviklersiden. Slike arenaer er viktige, og kan gi grunnlag for ny og god politikk for Oslofjordregionen, avslutter Ystehede.

ÅRSBERETNING 2013

ENTREPRENØRFORENINGEN

– BYGG OG ANLEGG

1.1 Virksomhetens art og lokalisering

Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg (EBA) er bransjeforening for utførende bygg- og anleggsentreprenører i Norge. EBA er tilsluttet Byggenæringens Landsforening (BNL) og derigjennom Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).

EBA har 9 lokalavdelinger og er landsdekkende. EBAs sentraladministrasjon er lokalisert i Oslo.

EBA har i overensstemmelse med foreningens strategiplan satset på saker innen områdene næringspolitikk, kompetanse og rekruttering, etikk og omdømme, helse, miljø og sikkerhet, arbeidsgiverspørsmål og nærings- og bygningsjuss. I mange saker er det et tett samarbeid med BNL og NHO.

EBA samarbeider med de nordiske entreprenørorganisasjoner og er medlem av den europeiske entreprenørorganisasjonen European Construction Industry Federation (FIEC) og EAPA (European Asphalt Pavement Association).

1.2 Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

1.2.1 Redegjørelse for årsregnskapet

EBA og det heleide datterselskapet Bygg og Anlegg Media AS og EBA- totalt danner sammen et konsern. Det avlegges derfor i tillegg til regnskap for EBA også regnskap som omfatter EBA-konsern + EBA-totalt. EBA-totalt består av EBA + EBAS (EBA sentralt) + EBA Opp og Ut, alle EBAs lokalavdelinger, samt ByggOpp TeVeBusk AS. EBA konsern består av EBA-totalt + Bygg og Anlegg Media AS.

Regnskapet til Bygg og Anlegg Media AS blir behandlet av selskapets generalforsamling, som er styret i EBA.

Resultatregnskapet og balanseregnskapet er vist med EBAs brutto regnskaper. Mens det i EBA-konsernet + EBA-totalt, i tillegg er justert for interne eliminerings mellom selskapene/foreningene.

EBA/EBAS/Opp og Ut sitt regnskap for 2013 er oppgjort med et underskudd på 1,722 MNOK.

EBA konsern er gjort opp med et underskudd på 0,130 MNOK.

Underskuddet til EBA-totalt foreslås trukket fra egenkapitalen.

Styret i EBA/EBAS foreslår at det fremlagte og reviderte regnskap fastsettes som EBAs årsregnskap for 2013. Årets underskudd for EBA/EBAS/Opp og Ut på 1,722 MNOK foreslås disponert ved at underskuddet trekkes fra egenkapitalen.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Kontantstrøm for operasjonelle aktiviteter gjenspeiler i hovedsak resultatet av driften. På konsernnivå er det kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på 5,069 MNOK. For EBA totalt er det en kontantstrøm på kr. 4,994 MNOK.

Egenkapitalen er på 71,6 % i EBA og 67 % i Konsern. Likviditeten er meget god. I EBA + EBAS + EBA Opp og Ut utgjør bankinnskudd og rentefond 103,8 MNOK. I konsernet er det tilsvarende 123 MNOK. Kortsiktig gjeld utgjør 16,8 MNOK i EBA og 25,6 MNOK i konsernet.

Konsernet har ingen eksponering som utgjør noen finansiell risiko. Likvide midler er plassert på bankkonto og i rentefond. Risiko for at kunder/medlemmer

ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav.

Arbeidsmiljøet er godt. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert uhell eller skader.

1.3 Forskning og utvikling, arbeidsmiljø og sykefravær

1.3.1 Forskning og utvikling

EBA har mottatt midler fra Fondet for Regionale Verneombud (RVO) for prosjekter innenfor HMS.

EBAs EU prosjekter

ChemXchange har skiftet navn til ProductXchange og har erstattet BASS (Bygg og Anlegg Stoff kartotek System) I 2013 startet EU prosjektet ProductinfoX opp. Prosjektet har 11 partnere fra 5 land hvor EBA er en av partnerne. Prosjektet er 3 årig med et totalbudsjett på 2, 9 millioner Euro.

Byggenæringen i Norge og Europa vil gjennom ChemXchange og det nye prosjektet ProductinfoX få et verktøy som gjør det enklere å holde orden på både kjemikalier og produkter som benyttes.

1.3.2 Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet anses som godt. EBA har opplegg for internkontroll felles med EBA Servicekontoret. Det er valgt verneombud.

EBA har hatt månedlige interne møter i første halvår for informasjonsdeling. Andre halvår ble det gjennomført interne møter hver 14. dag, det ble også innført ukentlige avdelingsledermøter for å styrke samhandling og faglig støtte/informasjonsflyt. Miljøet er lite, alle arbeider med forskjellige fagområder, økt forståelse for hverandres fagområder og involvering i handlingsplaner og EBAs

måldokument (strategi) er og vektlagt. Fra høsten 2013 ble det også vektlagt å sikre en sosial møteplass i kontorfelleskapet.

1.3.3 Sykefravær

Vi har ingen ansatte i EBA, alle er ansatt i EBAS. Se punkt 2.3.4.

1.4 Likestilling

EBA har innarbeidet etiske regler og et forpliktende holdningsgrunnlag som bl.a. har som mål at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

EBA forening og EBA Servicekontor har bestått av 10 faste ansatte, derav 6 kvinner og 4 menn.

I tillegg er 3 personer er innleid på deltid, herav to kvinner og en mann.

1.5 Ytre miljø

Virksomhetene medfører verken forurensning eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljø.

1.6 Personalforhold

Administrasjonen i EBA og EBAS består av 13 personer med Jon Sandnes som adm.direktør frem til 14. februar 2013. Arne Skjelle fungerte som adm. direktør fra 15.2.2013 – 31.6.2013. Kari Sandberg ble ansatt som ny som adm. direktør fra 1. juni 2013.

1.7 Fremtidsutsikter

Grunnlaget for EBAs fortsatte drift er til stede, og budsjettet for 2013 er satt opp under denne forutsetningen.

1.8 Bygg og Anlegg Media AS

Bygg og Anlegg Media AS er et heleid datterselskap av Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg. Hovedbeskjeftigelsen er knyttet til utgivelsen av Byggeindustrien som er det ledende fagtidsskriftet i byggebransjen og nettstedet bygg.no.

Selskapet har eget styret. Generalforsamlingen i Bygg og Anlegg Media AS er EBAs styre. Omsetning og resultater fremgår av konsernregnskap for EBA.

FORENINGENS STYRE I VALGÅRET 2013/2014 BESTOD AV:

Styre:

Styreleder:	Sven Christian Ulvatne	Backe Entreprenør Holding AS
Nestleder:	Jan Hestås	Kruse Smith AS

Fra lokalavdelingene:

Arild Grønsdal	(EBAV)	Sjøentreprenøren AS
Odd Kåre Amundsgård	(EBAMR)	Kleive Betongbygg AS
David Kristiansen	(EBATVB)	Kruse Smith Entreprenør AS
Jomar Grøtan	(EBAT)	Skanska Norge AS
Frode Antonsen	(EBAO)	Betonmast Solvaagbygg AS
Gunnar Thompson	(EBAS)	BRG Entreprenør AS
Odd-Egil Djøseland	(EBAR)	Kruse Smith Entreprenør AS, avd., Haugesund
Nils Raymond Laeskogen	(EBAHO)	Betonmast Toten AS
Tor Nordstrøm	(EBAH)	NCC Construction AS

Fra fagforeningen:

Jan Erik Kalseth	(NBU)	Skanska Norge AS
------------------	-------	------------------

Frie valgte:

Helge Opedal		Veidekke Entreprenør AS
Gard Kvalheim		LAB Entreprenør AS

Fra bedrift innenfor drift og vedlikehold/asfalt:

Harald Lausund		Veidekke Industri AS
----------------	--	----------------------

Varamenn fra lokalavdelingene:

Per Christian Lie Stoltz	(EBAV)	Stoltz Entreprenør AS
Nils Petter Vegsund	(EBAMR)	Lønnheim Entreprenør AS
Anders Dahl Johansen	(EBATVB)	Trafikk & Anlegg AS
Kent Hugo Høgås	(EBAT)	Næringsbygg AS
Haakon Tronrud	(EBAO)	Tronrud Bygg AS
Are Eliassen	(EBAS)	Skanska Norge AS, Region Sør
Rune Ophus	(EBAR)	NCC Construction AS
Geirmund Østvold	(EBAHO)	Veidekke Entreprenør AS
Arild Østgård	(EBAH)	Bjørn Bygg AS

ÅRSBERETNING 2013

ENTREPRENØRFORENINGEN

- BYGG OG ANLEGG SERVICEKONTORET

1.1 Virksomhetens art og lokalisering

Servicekontoret er en selvstendig juridisk enhet organisert i en kompetanseavdeling, en byggejuridisk avdeling, og en vei- og jernbaneavdeling, samt en avdeling administrasjon og funksjon for økonomi.

Kompetanseavdelingen har ansvaret for service til medlemsbedriftene innen områdene kursvirksomhet gjennom Entreprenørskolen, utdanningspolitikk og rekruttering til bransjen. Kompetanseavdelingen er representert i og deltar aktivt bl.a. i felles fora i BNL og NHO. Disse fora arbeider med saker av felles interesse for næringen, spesielt med siktemål overordnede kompetansespørsmål. Leder av kompetanseavdelingen i EBA er koordinator for de 10 Byggopp kontorene (selvstendige juridiske enheter) som opererer i Norge.

Byggejuridisk avdeling yter bistand til medlemsbedriftene i og utenfor rettsapparatet innenfor områdene entrepriserett, offentlige anskaffelser/ anbudsrett og plan- og bygningsrett. Advokatene arbeider dessuten med næringsjuridiske spørsmål og representerer bransjen i standardiseringsarbeid og høringsuttalelser. Videre holder avdelingen kurs i regi av Entreprenørskolen, samtidig som avdelingen også driver noe advokatvirksomhet som sikrer kompetanse.

Avdeling for Vei og jernbane yter bistand til medlemsbedrifter som har sin virksomhet innenfor drift og vedlikehold av vei, veibygging, asfaltvirksomhet og anlegg, samt virksomhet innenfor jernbane, med hovedvekt på vedlikehold/ fornyelse. Avdelingen arbeider med rammebetingelser som bidrar til en lønnsom og respektert næring.

2.2 Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

2.2.1 Redegjørelse for årsregnskapet

Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg - Servicekontoret er skattepliktig og avgiftspliktig.

2.3 Forskning og utvikling, arbeidsmiljø og sykefravær

2.3.1. EBAs EU prosjekter

ChemXchange har skiftet navn til ProductXchange. I juni 2013 startet EU prosjektet ProductinfoX. Prosjektet har 11 partnere fra 5 land hvor EBA er en av partnerne. Prosjektet er 3 årig med et totalbudsjett på 2, 9 millioner Euro. Byggenæringen i Norge og Europa vil gjennom ChemXchange og det nye prosjektet ProductinfoX få et verktøy som gjør det enklere å holde orden på både kjemikalier og produkter som benyttes.

2.3.2. Forskning og utvikling

EBA har mottatt midler fra Fondet for Regionale Verneombud (RVO) for prosjekter innenfor HMS.

2.3.3 Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet anses som godt. EBA har felles opplegg for internkontroll med EBA Servicekontoret. Det er valgt verneombud. Det gjennomføres arbeidsmiljøundersøkelser annethvert år i regi av bedriftshelsetjenesten. Det gjennomføres arbeidsmiljøundersøkelse i 2014.

EBA har hatt månedlige interne møter i første halvår for informasjonsdeling. Andre halvår ble det gjennomført interne møter hver 14. dag, det ble også innført

ukentlige avdelingsledermøter for å styrke samhandling og faglig støtte/informasjonsflyt. Miljøet er lite, alle arbeider med forskjellige fagområder, økt forståelse for hverandres fagområder og involvering i handlingsplaner og EBAs måldokument (strategi) er og vektlagt. Fra høsten 2013 ble det også vektlagt å sikre en sosial møteplass i kontorfellesskapet.

2.3.4 Sykefravær

Totalt sykefravær siste år har vært 55 dager som utgjør 2,15 % av total arbeidstid i året. Sykefraværet skyldes ikke forhold relatert til jobbsituasjonen i EBA. Det er ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen.

2.4 Likestilling

EBA har innarbeidet etiske regler og et forpliktende holdningsgrunnlag som bl.a. har som mål at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

EBA forening og EBA Servicekontor har bestått av 10 faste ansatte, derav 6 kvinner og 4 menn.

I tillegg er 3 personer er innleid på deltid, herav to kvinner og en mann.

2.5 Ytre miljø

Virksomhetene medfører verken forurensning eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljø.

2.6 Personalforhold

Administrasjonen i EBA og EBAS består av 13 personer (hvorav 3 ansatt på deltid) med Jon Sandnes som adm. direktør frem til 14. februar 2013. Arne Skjelle fungerte som adm. direktør fra 15.2.2013 – 31.6.2013. Kari Sandberg ble ansatt som ny som adm. direktør fra 1. juni 2013.

2.7 Fremtidsutsikter

Etterspørselen etter Servicekontorets tjenester og tilbud innen juridisk bistand har vært stabil. Det har vært en fortsatt god etterspørsel etter kurs i 2013, og Entreprenørskolen har hatt en positiv utvikling. EBA og BNL har et godt og tett samarbeid når det gjelder kompetanse, bl.a. har EBA en av BNLs plasser i Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk. I tillegg er Servicekontorets tjenester og koordineringsoppgaver overfor lokalavdelingene og opplæringskontorene av stor betydning for foreningen.

Grunnlaget for EBA Servicekontorets fortsatte drift er til stede, og budsjettet for 2013 er satt opp under denne forutsetningen.

FORENINGENS STYRE I VALGÅRET 2013/2014 BESTOD AV:

Styre:

Styreleder:	Sven Christian Ulvatne	Backe Entreprenør Holding AS
Nestleder:	Jan Hestås	Kruse Smith AS

Fra lokalavdelingene:

Arild Grønsdal	(EBAV)	Sjøentreprenøren AS
Odd Kåre Amundsgård	(EBAMR)	Kleive Betongbygg AS
David Kristiansen	(EBATVB)	Kruse Smith Entreprenør AS
Jomar Grøtan	(EBAT)	Skanska Norge AS
Frode Antonsen	(EBAO)	Betonmast Solvaagbygg
ASGunnar Thompson	(EBAS)	BRG Entreprenør AS
Odd-Egil Djøseland	(EBAR)	Kruse Smith Entreprenør AS, avd., Haugesund
Nils Raymond Laeskogen	(EBAHO)	Betonmast Toten AS
Tor Nordstrøm	(EBAH)	NCC Construction AS

Fra fagforeningen:

Jan Erik Kalseth	(NBU)	Skanska Norge AS
------------------	-------	------------------

Frie valgte:

Helge Opedal	Veidekke Entreprenør AS
Gard Kvalheim	LAB Entreprenør AS

Fra bedrift innenfor drift og vedlikehold/asfalt:

Harald Lausund	Veidekke Industri AS
----------------	----------------------

Varamenn fra lokalavdelingene:

Per Christian Lie Stoltz	(EBAV)	Stoltz Entreprenør AS
Nils Petter Vegsund	(EBAMR)	Lønnheim Entreprenør AS
Anders Dahl Johansen	(EBATVB)	Trafikk & Anlegg AS
Kent Hugo Høgås	(EBAT)	Næringsbygg AS
Haakon Tronrud	(EBAO)	Tronrud Bygg AS
Are Eliassen	(EBAS)	Skanska Norge AS, Region Sør
Rune Ophus	(EBAR)	NCC Construction AS
Geirmund Østvold	(EBAHO)	Veidekke Entreprenør AS
Arild Østgård	(EBAH)	Bjørn Bygg AS

2.8 UTVALG 2012 I EBA

EBA har utvalg som rapporterer til styret ved at styrerepresentant er oppnevnt i utvalget og utvalg som rapporterer til administrasjonen.

(H= Representasjon/forankring i EBAs Hovedstyre)

(A= Representasjon/forankring i EBAs administrasjon)

1. FASTE EBA -UTVALG

Utvalg for Etikk og Samfunnsansvar (H)

Jan Hestås, Kruse Smith Entreprenør AS

(leder og styrets representant)

Kari Sandberg, EBA, sekretær

Næringspolitisk utvalg for anlegg, NA (H)

Klaus Hansen, Veidekke Entreprenør AS (leder)

Tor Nordstrøm, NCC Construction AS (styrets representant)

Arne Aakre, EBA (sekretær)

Næringspolitisk utvalg for bygg, NB (H)

Sven Christian Ulvatne, Backe Bygg AS (Leder)

Morten Christensen, MajaTeknobygg AS (styrets representant)

Øystein Seljeflot EBA (sekretær)

HMS-utvalget (H)

Arild Berglund, Skanska AS (leder)

Helge Opedal, Veidekke entreprenør AS, Region Syd

(styrets representant)

Lene Jønsson, EBA (sekretær)

Kompetanseutvalget (H)

Thomas Norland (leder og sekretær)

Arild Grønsdal, Sjøentreprenøren AS (styrets repr.) Fra 18.9.2013

Gabriel Bjørnseth (styrets representant) T.o.m 18.9.2013

Lene Jønsson, EBA (sekretær)

Klima, Energi og Miljø utvalg, KEM-utvalget (A)

Olav Rønningen, Kruse Smith Entreprenør AS (leder)

Øystein Seljeflot, EBA (sekretær)

Arbeidsgiverpolitisk utvalg for EBA, (A)

Arne Landmark, AS Ingeniør Gunnar M. Backe

Annicken Iversen, BNL (sekretær)

Maskinutvalget (A)

Hans Olav Løen, Mesta Verksted AS, leder

Thomas Norland, EBA (sekretær)

Vei og jernbane (A) har fire utvalg:

Utvalg for drift og vedlikehold

Utvalg for HMS vei

Asfaltteknisk utvalg

Jernbaneutvalg

Arne Aakre, EBA (Sekretær)

2. TIDSBEGRENSENDE EBA-UTVALG

Standardkomitearbeid(A)

3. FASTE BNL-UTVALG

Utvalg for Arbeidsgiverpolitikk (H)

Forhandlingsutvalg Anleggsoverenskomst (A)

Forhandlingsutvalg Asfalt og veivedlikehold (A)

Forhandlingsutvalg Fellesoverenskomsten for byggfag (FOB) (H)

Forhandlingsutvalg Byggeindustrien (H)

Styringsgruppe StartBANK (A)

Tvistegruppe Betongtariff – settes når det er aktuelt (A)

Tvistegruppe Tømmertariff– settes når det aktuelt (A)

2.9 EBAs administrasjon

EBAs administrasjon besto i perioden 1.1.-31.12.2013 av følgende ansatte:

Administrasjonen

Adm. direktør Jon Sandnes (1.1.-14.2.2013)
Arne Skjelle (15.2.-31.6.2013)
Kari Sandberg (1.6.2013-31.12.2013)

Adm.sekretær Kristin Sandvik
Sekretær Ingunn R. Økland fra EBA O
utfører arbeid for EBA, ca. 20 %

Byggejuridisk avdeling

Avdelingsleder Snorre Fuhr
Advokat Øystein Seljeflot
Advokat Siw Linderud
Advokat Torild Engh
(permisjon fra januar til november 2013)
Advokat Jan Olaf Dukan (innleid i 40% stilling)

Kompetanseavdeling

Avdelingsleder Thomas Norland
Opplæringsleder Lene Jønsson
Kurssekretær Elisabeth Gundersen

Vei og Jernbaneavdeling

Avdelingsleder Arne Aakre

EBAs EU prosjekter

Koordinator Berit Bull-Gjertsen
(deltid, innleid prosjektleder fra 1.1 - 30.9.13
i 50 % stilling, fra 1.10.13 – i 20 % stilling
som prosjektmedarbeider)

Fra venstre:

1. Odd Kåre Amundsgård
2. Harald Lausund

3. Gard Kvalheim
4. Jomar Grøtan
5. Gunnar Thompson
6. Arild Grønsdal

7. Odd-Egil Djøseland
8. Tor Nordstrøm
9. Jan Hestås
10. David Kristiansen

11. Sven Christian Ulvatne
12. Nils Raymond Laeskogen

Oslo 31. desember 2013/ Gardermoen 25. mars 2014

Sven Christian Ulvatne
Styreleder

David Kristiansen
Styremedlem

Odd-Egil Djøseland
Styremedlem

Helge Opedal
Styremedlem

Jan Hestås
Nestleder

Jomar Grøtan
Styremedlem

Nils Raymond Laeskogen
Styremedlem

Gard Kvalheim
Styremedlem

Arild Grønsdal
Styremedlem

Frode Antonsen
Styremedlem

Tor Nordstrøm
Styremedlem

Harald Lausund
Styremedlem

Odd Kåre Amundsgård
Styremedlem

Gunnar Thompson
Styremedlem

Jan Erik Kalseth
Styremedlem

Kari Sandberg
Adm. direktør

REGNSKAP OG NOTER

EBA-KONSERN / EBA

RESULTATREGNSKAP 01.01-31.12

(Beløp i hele 1.000 kr)	Note	EBA-KONSERN		EBA	
		2013	2012	2013	2012
DRIFTSINNTEKTER					
Medlemskontingent/serviceavgift		33 529	32 505	33 529	32 505
Annen driftsinntekter	1	86 004	81 916	35 669	35 869
SUM DRIFTSINNTEKTER		119 532	114 421	69 198	68 374
DRIFTSKOSTNADER					
Varekostnader		9 291	8 283	0	0
Personalkostnader	2	61 577	53 123	30 739	27 197
Avskrivning på driftsmidler	4	337	309	74	69
Andre driftskostnader	5	50 093	46 419	41 459	39 209
SUM DRIFTSKOSTNADER		121 298	108 133	72 272	66 475
DRIFTSRESULTAT		-1 766	6 288	-3 074	1 899
Finansinntekter og finanskostnader					
Finansinntekter		2 495	2 673	3 272	2 931
Finanskostnader		-54	-40	-11	-12
NETTO FINANSPOSTER		2 441	2 633	3 261	2 919
RESULTAT før skatt		675	8 920	187	4 818
Skattekostnad	6	-806	-1 130	-97	-138
RESULTAT etter skatt	6	-130	7 790	90	4 680
Hvorav:					
Majoritetsinteresse		-33	7 735	187	4 624
Minoritetsinteresse		-97	55	-97	55

BALANSE PR. 31.12

EIENDELER (Beløp i hele 1.000 kr)	Note	EBA-KONSERN		EBA	
		2013	2012	2013	2012
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
Lisenser, utgiver rettigheter		300	300	0	0
Sum immaterielle eiendeler	4	300	300	0	0
Varige driftsmidler					
Eiendom		3 960	4 062	0	0
Inventar, IKT-utstyr, kontormaskiner		545	753	269	316
Sum varige driftsmidler	4	4 505	4 815	269	316
Finansielle anleggsmidler					
Aksjer i datter	8	0	0	100	100
Aksjer og andeler		41	40	41	40
Pensjonsmidler	3	5 332	5 748	6 647	6 142
Lån ansatte/andre langsiktige fordringer		155	236	155	236
Sum finansielle anleggsmidler		5 529	6 023	6 943	6 518
Sum anleggsmidler		10 333	11 138	7 212	6 834
Omløpsmidler					
Sum varer		0	0	0	0
Fordringer					
Kundefordringer		10 939	14 267	5 502	8 140
Andre fordringer		6 866	7 535	6 329	7 217
Sum fordringer		17 805	21 801	11 831	15 357
Bankinnskudd og fond					
Bankinnskudd og fond	9	122 990	114 219	103 838	95 142
Sum omløpsmidler		140 795	136 020	115 669	110 499
SUM EIENDELER		151 128	147 159	122 881	117 333

BALANSE PR. 31.12

EGENKAPITAL OG GJELD (Beløp i hele 1.000 kr)	Note	EBA-KONSERN		EBA	
		2013	2012	2013	2012
Egenkapital					
Bundet egenkapital Opp & ut fondet					
Sum egenkapital Opp & ut-fondet		2 871	3 790	2 871	3 790
Opptjent egenkapital					
Sum annen egenkapital		98 334	95 290	85 095	81 831
Sum egenkapital ekskl. minoritetsinteresser		100 744	98 619	87 505	85 160
Minoritetsinteresser		461	461	461	461
SUM EGENKAPITAL	7	101 205	99 080	87 966	85 621
Gjeld					
Avsetning for forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser	3	831	858	831	858
Annen langsiktig gjeld	10	6 085	4 678	6 085	4 678
Sum avsetning og forpliktelser		6 916	5 536	6 916	5 536
Kortsiktig gjeld					
Leverandørgjeld		10 792	9 625	8 718	7 603
Betalbar skatt		817	1 141	108	149
Skattetrekk og andre trekk		1 265	1 378	1 265	1 378
Skyldig offentlige avgifter		4 507	6 316	1 120	1 363
Annen kortsiktig gjeld	11	25 625	24 082	16 787	15 683
Sum kortsiktig gjeld		43 006	42 542	27 998	26 176
SUM GJELD		49 923	48 079	34 914	31 712
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		151 128	147 159	122 881	117 333

Oslo 31. desember 2013/ Gardermoen 25. mars 2014

Sven Christian Ulvatne
Styreleder

David Kristiansen
Styremedlem

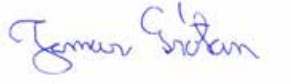
Odd-Egil Djøseland
Styremedlem

Helge Opedal
Styremedlem

Jan Hestås
Nestleder

Jomar Grøtan
Styremedlem

Nils Rayond Laeskogen
Styremedlem

Gard Kvalheim
Styremedlem

Arild Grønsdal
Styremedlem

Frode Antonsen
Styremedlem

Tor Nordstrøm
Styremedlem

Harald Lausund
Styremedlem

Odd Kåre Amundsgård
Styremedlem

Gunnar Thompson
Styremedlem

Jan Erik Kalseth
Styremedlem

Kari Sandberg
Adm.dirktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 01.01-31.12

(Beløp i hele 1.000 kr)	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skatt	675	8 920	187	4 818
Resultatført utbytte				
Periodens betalte skatt	-1 130	-507	-138	-47
Ordinære avskrivninger	337	309	74	69
Endring i pensjonsforpliktelser	-27	-316	-27	-316
Endring i pensjonsmidler	415	-1 815	-505	-870
Endring i kundefordringer og varer	3 328	-6 615	2 639	-5 099
Endring i andre kortsiktige fordringer	668	1 467	888	1 754
Endring i leverandørgjeld	1 167	3 721	1 115	3 589
Endring i varer, kundefordringer og leverandørgjeld	-	-	-	-
Endring i offentlig gjeld	-1 809	2 252	-243	335
Endring i annen kortsiktig gjeld	1 430	4 673	991	1 602
Andre endringer	13	-1	13	
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	5 069	12 088	4 994	5 833
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Investeringer i varige driftsmidler	-33	-492	-33	-81
Investering i aksjer og andeler	-1	-16	-1	-16
Endring i langsiktige fordringer	80	-120	80	-120
Utbytte				
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	46	-628	46	-217
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Endring langsiktig gjeld	1 408	-92	1 408	-92
Tilført egenkapital EBA Trøndelag Byggopp ved fusjon	1 925			1 925
Innskutt egenkapital utviklingsprosj. Asfaltaltbransjen	2 248		2 248	
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	3 655	1 833	3 655	1 833
Netto kontantstrøm	8 771	13 293	8 695	7 448
Konter og bankinnskudd per 01.01.	114 219	100 926	95 142	87 694
Konter og bankinnskudd per 31.12.	122 990	114 219	103 838	95 142
Netto endring i likvider i året	8 771	13 293	8 695	7 448

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolidering

Konsernregnskapet er satt opp for EBA og Bygg og Anlegg Media AS. Alle vesentlige transaksjoner mellom selskapene i konsernet er eliminert, og EBA's aksjer i Bygg og Anlegg Media AS er i konsernbalansen eliminert mot egenkapitalen. EBA består av EBA + EBAS + EBA Opp&Ut, alle EBAs lokalavdelinger, samt BYGGOPP TeVeBusk AS som EBA TeVeBusk har bestemmende innflytelse over. Alle vesentlige transaksjoner mellom avdelingene i EBA er eliminert. Minoritetens andel av resultat etter skatt føres til fradrag og presenteres på egen linje i resultatregnskapet

Driftsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres. En stor del av inntektene er kontingenter som opptjenes og periodiseres per kalenderår. Inntektsføring skjer hovedsakelig hver måned på bakgrunn av løpende utfakturering.

Tilskudd

Foreningen mottar diverse tilskudd. Tilskuddene periodiseres i takt med den kostnad/aktivitet det er ment å dekke.

Finansielle eiendeler

Aksjer og andeler er i sin helhet klassifisert som anleggsmidler pr. 31.12. Aksjene og andelene føres til kostpris. Investeringsene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Anleggsmidler/Langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært over driftsmiddelets levetid. Langsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling senere enn ett år etter regnskapsårets slutt. Første års avdrag er inkludert i langsiktig gjeld.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler gjelder kjøp av utgiverrettigheter og utvikling av WEB-sider. Eiendelene avskrives lineært over 3 år.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og netto salgsverdi (virkelig verdi).

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en spesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Skatt

EBA er skattepliktig for servicekontorets aktiviteter. I tillegg er Bygg & Anlegg Medi AS skattepliktig. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt og endring utsatt skatt for disse enheter. Utsatt skatt er beregnet med 27 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret.

Pensjonsforpliktelser

Regnskapsføringen av pensjonskostnader skjer i samsvar med norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader (NRS 6).

Ytelsesbaserte pensjonsplaner, vurderes til nåverdien av fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det største av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %, innregnes overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid i resultatet. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønn og personalkostnader.

Foreningen har også en innskuddsbasert, kollektiv tjenestepensjonsordning for sine ansatte. Pensjonspremien anses som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader. Foreningen har også en usikret pensjonsordning som er balanseført.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Serviceavgift

Servicekontoret fakturerer serviceavgift til medlemmene med tillegg av merverdiavgift, er følgelig registrert i merverdiavgiftsmanntallet, og krever fradrag for inngående merverdiavgift.

Noter til regnskap 2013

NOTE 1 Annen driftsinntekt

	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
Salgsinntekter BAM AS	50 822	47 069		
Andre salgsinntekter	113	-152	601	870
Målegebyr og avgifter	2 053	1 857	2 053	1 857
Konferanse- og kursinntekter	10 409	10 722	10 409	10 722
Prosjektinntekter	1 341	736	1 341	736
Andre tilskudd	1 597	1 762	1 597	1 762
Diverse inntekter	3 654	4 938	3 654	4 938
Opp/Ut inntekt	3 284	3 724	3 284	3 724
Refunderte kostnader	1 301	955	1 301	955
Kvalitet, drift & lærlinge tilskudd	11 430	10 306	11 430	10 306
SUM ANNEN DRIFTSINNEKT	86 004	81 916	35 669	35 869

NOTE 2 Personalkostnader, ansatte, lån m.m

	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
Lønnskostnader	48 430	43 656	25 154	22 433
Arbeidsgiveravgift	6 899	6 398	3 605	3 336
Pensjonskostnader	4 589	1 531	1 461	788
Andre personalkostnader	1 660	1 538	520	641
SUM PERSONALKOSTNADER	61 577	53 123	30 739	27 197
Gj.snittlige antall årsverk	72	58	40	30

	Daglig leder	Styret
Ytelser til ledende personer		
Lønn/styrehonorar	1 751	150
Andre lønnsrelaterte ytelser	61	0
SUM YTELSE TIL LEDENDE PERSONER	1 811	150

Daglig leder i EBA/EBAS ble ansatt 1.6.2013. Tidligere daglig leder sluttet 15.2.2013. I perioden fra 15.2. til 31.5. ble daglig leder leid inn fra Bygge-
vareindustriens forening.

Det er utbetalt styrehonorar for EBA/EBAS på 150 TNOK i 2013.
Det er ikke ytet lån eller annen sikkerhetsstillelse til Adm.dir. eller styret i EBA/
EBAS.

Revisjon	EBA 2013	BAM 2013	KONSERN 2013
Kostnadsført revisjonshonorar i løpet av året	370	81	451
Honorar for rådgivning utført av revisor	28	12	40
SUM HONORAR TIL REVISOR	398	93	491

EBA er inklusive mva og BAM er eksklusive mva.
EBA - Herav er TNOK 52 revisjonskostnad for EBA, EBAS og EBA OPP/UT

NOTE 3 Pensjoner

Foreningen er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Foreningens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Konsernet har både ytelsesbaserte og innskuddsbaserte pensjonsforsikringer.

Den kollektive ordningen omfatter 25 aktive medlemmer og 14 pensjonister i konsern, mens de resterende er omfattet av innskuddspensjon. De som er ansatt før 01.01.2004 er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring, som

nå er lukket. Ansatte som er ansatt etter 01.01.2004 er omfattet av en innskuddsbasert pensjonsforsikring. Årets beløp for innskuddsbasert pensjonsforsikringsordninger er innregnet i resultatregnskapet.

Pensjonsforpliktelsen for nåværende adm.dir er dekket gjennom EBA-S sin innskuddsbaserte pensjonsforsikring.

	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
Bevegelser pensjonsforpliktelse (DBO) inkl. AGA				
DBO ved periodens begynnelse	24 486	25 619	9 131	9 683
Årets pensjonsopptjening, Service Cost	1 087	1 185	313	332
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	1 031	967	353	330
Aktuarielt tap (gevinst)	2 937	-1 715	971	-161
Aga av innbetaling pensjonsmidler	-78	-323	-62	-94
Pensjonsutbetalinger	-1 208	-1 247	-909	-959
DBO VED PERIODENS SLUTT	28 256	24 486	9 797	9 131
Bevegelser pensjonsmidler				
Pensjonsmidler ved periodens begynnelse	33 231	31 478	15 931	15 918
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	1 186	1 530	571	755
Aktuarielt (tap) gevinst	287	-555	208	-377
Administrasjonskostnader	-484	-352	-229	-163
Innbetalinger	632	2 377	521	756
Pensjonsutbetalinger	-1 208	-1 247	-909	-959
PENSJONSMIDLER VED PERIODENS SLUTT	33 643	33 231	16 093	15 931
Avstemming - balanseført pensjonsforpliktelse				
Netto pensjonsforpliktelse - over/(-underfinansiert) *)	5 387	8 744	6 296	6 800
Ikke resultatført actuarielt tap (gevinst)	-55	-2 997	351	-658
BALANSEFØRT PENSJONSMIDLER (inkl AGA *)	5 332	5 748	6 647	6 142

*) Inkludert AGA

Beregningen av pensjonsmidler er foretatt av aktuar og basert på følgende forutsetninger.

Økonomiske forutsetninger	2013	2012
Diskonteringsrente	4,10 %	4,20 %
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,40 %	3,60 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,75 %	3,25 %
Årlig forventet reg. av pensjoner under utbetaling	0,60 %	0,00 %
Årlig forventet G-regulering	3,50 %	3,00 %
Ønsket størrelse på korridor i %	10,00 %	10,00 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravg.faktor	14,10 %	14,10 %

I 2013 har balanseførte pensjonsmidler økt med TNOK 505 i EBA og blitt redusert med TNOK 415 i EBA-konsern. Endringen har medført tilsvarende reduksjon i lønnskostnader i EBA og økning i lønnskostnader i EBA-konsern.

Usikrede pensjonsforpliktelser

For to tidligere ansatte betales det en tilleggspensjon og en ektefellepensjon. EBA dekker forskjellen i pensjonsutviklingen etter statens pensjonsordning

og EBAs kollektive pensjonsordning. Det er foretatt aktuarberegning for de to i 2013, og pensjonsforpliktelsen er beregnet med utgangspunkt i gitte forutsetninger og balanseført med TNOK 831 per 31.12.13.

NOTE 4 Varige driftsmidler

	EBA-KONSERN					EBA		
	IT utstyr	Inventar	Immat. eiend.	Eiendom	SUM	IT Utstyr	Inventar	SUM
Anskaffelseskost per 01.01.	1 308	825	2 309	4 125	8 567	116	461	577
Tilgang i året	0	33	0	0	33	0	33	33
Avgang i året	29	0	2 009	0	2 038	6	0	6
Anskaffelseskost 31.12.	1 278	858	300	4 125	6 562	110	494	604
Akk. avskrivninger per 01.01.	794	516	2 009	110	3 429	63	198	261
Avgang ord. avskrivninger i året	0	0	2 009	0	2 009	0	0	0
Ord. avskrivninger i året	185	97	0	55	337	24	50	74
Akk. av- og nedskrivninger	979	613	0	165	1 757	87	249	336
Bokført verdi pr. 31.12.	300	245	300	3 960	4 805	23	245	269
Økonomisk levetid	3-4 år	3-5 år	3 år	50 år		3-4 år	3-5 år	

NOTE 5 Andre driftskostnader

	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
Husleie og drift lokaler	2 519	2 415	2 519	2 415
Administrasjon/Sekretariatskostnader	1 572	1 427	1 572	1 427
Anskaff./leie av maskiner/inventar/IKT	474	349	474	349
Honorar/kjøp av tjenester	11 229	10 522	11 382	10 666
Andre kontorkostnader og interne møter	2 435	1 962	2 443	2 014
Reisekostnader	3 023	2 182	3 023	2 182
Informasjon, marked og representasjon	4 151	3 165	4 281	3 992
Generalforsamling, styre & utvalg, møter	2 990	2 771	3 074	2 771
Kurs- og seminarkostnader	1 904	3 116	1 904	3 116
Forsikringer, kontingenter og gaver	852	664	865	664
Andre kostnader	1 385	1 323	1 385	1 323
Tap på fordringer	101	515	101	515
Bidrag/støtter/tilskudd	8 336	7 775	8 436	7 775
Andre adm. kostnader	9 122	8 232	0	0
SUM ANNEN DRIFTSKOSTNAD	50 093	46 419	41 459	39 209

NOTE 6 Skattekostnad

Årets skattekostnad for EBA-konsern og EBA består av:

EBA:

EBA er skattepliktig for overskudd i servicekontoret (EBA-S) og EBA Rogaland. Servicekontoret er regnskapsmessig atskilt fra foreningen, og dette er gjennomført med den hensikt å sikre medlemmenes fradragsrett for serviceavgiften. I tillegg er servicekontoret skattepliktig av sin netto formue. Skattekostnad i regnskapet for EBA-S tilsvarer betalbar skatt, som knytter seg til 27 % skatt på det skattemessige resultatet til EBA-S. Utsatt skattefordel er ikke balanseført pga. usikkerheten om fordelene vil kunne anvendes, og følgelig er ikke endring utsatt skattefordel del av skattekostnaden.

EBA-konsern:

Skattekostnad knytter seg til 28 % skatt på det skattemessige resultatet til EBA-S, EBA Rogaland og BAM AS. Utsatt skattefordel er heller ikke balanseført i BAM AS, og følgelig er heller ikke for konsernet endring utsatt skattefordel del av skattekostnaden.

NOTE 6 Skattekostnad fors.

	BAM AS	EBA-S	Rogaland	Konsern
<i>Årets skattekostnad fremkommer slik:</i>				
Betalbar skatt på årets resultat	709	0	98	807
Brutto endring i utsatt skatt			-1	-1
ÅRETS TOTALE SKATTEKOSTNAD PÅ ORDINÆRT RESULTAT	709	0	97	806
<i>Betalbar skatt i årets skattekostnad fremkommer slik:</i>				
Resultat før skattekostnad	2 478	-5 302	344	-2 480
Permanente forskjeller	61	71	1	133
Endring i midlertidige forskjeller	-8	-469	6	-471
Grunnlag betalbar skatt	2 532	-5 701	351	-2 818
BETALBAR SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT - 28 %	709	0	98	807
<i>Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skattefordel</i>				
<i>Forskjeller som utlignes:</i>				
Anleggsmidler	-82	5		-77
Omløpsmidler	-166	0		-166
Pensjonsforpliktelse	0	-474		-474
Sum	-248	-470	0	-718
UTSATT SKATTEFORDEL, IKKE BALANSEFØRT	-67	-127	0	-194

NOTE 7 Egenkapital og endring egenkapital

	Sum EK EBA konsern	Sum EK EBA	Minoritets andel av EK
<i>Bundet egenkapital Opp & Ut fondet</i>			
Egenkapital Opp & Ut-fond 01.01.	3 790	3 790	
Årets resultat Opp & Ut-fond	-919	-919	
Egenkapital Opp & Ut-fond 31.12.	2 871	2 871	
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Egenkapital per 31.12.2012	95 290	81 831	
Endret resultat 2012 i regioner etter rapportering	7	7	
Innskutt EK utviklingsprosjekter asfaltaltbransjen i 2013	2 248	2 248	
Egenkapital per 01.01.	97 546	84 086	461
Årets resultat	788	1 009	-97
Annen egenkapital 31.12	98 334	85 095	364
TOTAL EGENKAPITAL PER 31.12.	101 205	87 966	364

NOTE 8 EBA`s aksjer i Bygg og Anlegg Media AS

100 aksjer pålydende 1 TNOK bokført til kostpris. Selskapet er 100 % eid av EBA. Anskaffelseskost for aksjene er eliminert mot egenkapitalen i Bygg og Anlegg Media AS i konsernregnskapet.

NOTE 9 Bankinnskudd og fond

	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
Frie bankinnskudd og kontanter	108 128	99 313	90 283	81 377
Pengemarkedsfond	12 030	12 538	12 030	12 538
Bundne skattetreksmidler	2 831	2 368	1 524	1 228
SUM BANKINNSKUDD OG KONTANTER	122 990	114 219	103 838	95 142

NOTE 10 Annen langsiktig gjeld

	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
Opplæringsfond EBA Vestenfjelske	6 085	4 678	6 085	4 678
SUM ANNEN LANGSIKTIG GJELD	6 085	4 678	6 085	4 678

NOTE 11 Bankinnskudd og fond

	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
Statstilskudd Lærebedrifter Oslo avd.	7 154	7 635	7 154	7 635
Skyldig refusjonskrav bedrifter TeVeBusk Byggopp	4 039	3 903	4 039	3 903
Forskuddsbetalt abonnement	1 760	1 614	0	0
Periodiserte inntekter/prosjekter	1 580	1 830	575	538
Skyldig lønn og feriepenger	7 562	7 389	2 466	2 398
Øvrig kortsiktig gjeld	3 531	1 711	2 554	1 209
SUM ANNEN KORTSIKTIG GJELD	25 625	24 082	16 787	15 683

NOTE 12 Resultatregnskap per enhet

Periode: 01.01. - 31.12.2013 (Beløp i hele 1.000 kr)	EBA-KONSERN		EBA	
	2013	2012	2013	2012
DRIFTSINNTEKTER				
Salgsinntekter	50 935	46 917	601	870
Medlemskontingent/serviceavgift	33 529	32 505	33 529	32 505
Målegebyr og avgifter	2 053	1 857	2 053	1 857
Konferanse- og kursinntekter	10 409	10 722	10 409	10 722
Provisjoner	194	101	194	101
Prosjektinntekter	1 341	736	1 341	736
Tilskudd EBA				
Andre tilskudd	1 597	1 762	1 597	1 762
Diverse inntekter	3 460	4 837	3 460	4 837
Opp/Ut inntekt	3 284	3 724	3 284	3 724
Refunderte kostnader	1 301	955	1 301	955
Kvalitet, drift og lærlinge tilskudd	11 430	10 306	11 430	10 306
SUM DRIFTSINNTEKTER	119 532	114 421	69 198	68 374
DRIFTSKOSTNADER				
Varekostnader	9 291	8 283		
Personalkostnader	61 577	53 123	30 739	27 197
ADMINISTRASJONSKOSTNADER				
Avskrivning på driftsmidler	337	309	74	69
Husleie og drift lokaler	2 519	2 415	2 519	2 415
Administrasjon/Sekretariatskostnader	1 572	1 427	1 572	1 427
Lærlingetilskudd/kostnader vedr.tilskuddet				
Anskaffelser/leie av maskiner/inventar/IKT	474	349	474	349
Honorar/kjøp av tjenester	11 229	10 522	11 382	10 666
Andre kontorkostnader og interne møter	2 435	1 962	2 443	2 014
Reisekostnader	3 023	2 182	3 023	2 182
Informasjon, marked og representasjon	4 151	3 165	4 281	3 992
Generalforsamling, styre og utvalg, møter	2 990	2 771	3 074	2 771
Kurs- og seminarkostnader	1 904	3 116	1 904	3 116
Forsikringer, kontingenter og gaver	852	664	865	664
Andre kostnader	1 385	1 323	1 385	1 323
Tap på fordringer	101	515	101	515
Bidrag/støtter/tilskudd	8 336	7 775	8 436	7 775
Adm.kostnader	9 122	8 232		
SUM ADMINISTRASJONSKOSTNADER	50 430	46 728	41 533	39 278
SUM DRIFTSKOSTNADER	121 298	108 133	72 272	66 475
DRIFTSRESULTAT	-1 766	6 288	-3 074	1 899
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	2 495	2 673	3 272	2 931
Finanskostnader	-54	-40	-11	-12
NETTO FINANSPOSTER	2 441	2 633	3 261	2 919
RESULTAT før skatt	675	8 920	187	4 818
Skattekostnad	-806	-1 130	-97	-138
RESULTAT etter skatt	-130	7 790	90	4 680

EBA	EBA Oslo	EBA Møre og Romsdal	EBA Hedmark Oppland	EBA Sørlandet	EBA Hålogaland	EBA TeVEBusk	TeVE Busk Byggopp AS	EBA Rogaland	EBA Vesten-fjeske	Sogn og Fjordane lokallag	EBA Trøndelag	Bygg og anlegg Media AS	Eliminering EBA	Eliminering EBA konsern
2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2012	2013	2013	2013	2013
214		130		15				243				50 822		-488
23 924	2 470	350	301	542	642	1 481			2 566		1 253			
6 786	189	317	346	102		1 153	395	127	1 197	207	1 144		-1 555	
194														
					493				847					
	50	50	50	50	50	50		50	50	50	50		-500	
				275	901	421								
1 689	426			28	630			156	335		417		-221	
3 284	105	62	70	77	64	87		70	83		82		-700	
		160				29			1 124				-11	
	4 317		4 899				6 077		2 892		7 012		-13 767	
36 092	7 557	1 069	5 666	1 089	2 780	3 222	6 472	2 698	9 094	257	9 957	50 822	-16 755	-488
												9 291		
11 868	5 948		29	478	1 318	1 224	1 833	1 329	3 460		3 917	29 918	-665	920
43	7					12	6	6				263		
1 174	585			57	153			73	248		229			
		423	650		169			330						
			4 424				4 166		1 115		4 062		-13 767	
270	25		20	13	13				133					
8 978	659	16	308	71	516	381		210	183	18	54		-11	-154
1 152	176	22	10	93	37	471		27	246		208			-8
1 603	538	32	33	17	66			62	422	41	209			
3 255	444		80	11					371		130		-10	-129
832	115		79	15	65	16			1 770	54	129			-84
		580		50	355	1 090		353	61	184	787		-1 555	
666	7		6	37	39				91	2	17			-13
171		33	3	6	2		844	37	230		60			
47	24									9	22			
9 687													-1 251	-100
												9 122		
27 877	2 581	1 105	5 612	369	1 415	1 970	5 016	1 096	4 870	307	5 908	9 385	-16 595	-488
39 745	8 529	1 105	5 641	847	2 734	3 194	6 849	2 426	8 330	307	9 825	48 594	-17 260	432
-3 653	-973	-36	25	242	46	28	-377	273	764	-50	132	2 228	505	-920
1 935	272	5	216	1	81	72	91	72	373		155	293		-1 070
-4	-3	-1									-2	-43		0
1 931	269	4	216	1	81	72	91	72	373	0	153	250	0	-1 070
-1 722	-704	-32	241	243	127	100	-286	344	1 137	-50	285	2 478	505	-1 990
								-97				-709		
-1 722	-704	-32	241	243	127	100	-286	247	1 137	-50	285	1 770	505	-1 990

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Alstun: P.O. Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 875 389 367 MVA
Tlf.: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til generalforsamlingen i
Entreprenørforeningen – Bygg og anlegg

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Entreprenørforeningen – Bygg og anlegg, som består av foreningsregnskap og konsernregnskap. Foreningsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og administrerende direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utføre revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om foreningsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet Entreprenørforeningen – Bygg og anlegg avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av foreningens og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og administrerende direktør har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 25. mars 2014
ERNST & YOUNG AS

Asbjørn Lær
statsautorisert revisor

EBAs administrasjon:

Kari Sandberg, adm.direktør
(fra 1.6.2013)
Tel: 23 08 75 42 / Mob: 95 22 10 74
Epost: ksa@eba.no

Kristin Sandvik, adm.sekretær
Tel.: 23 08 75 32 / Mob: 41 52 21 19
Epost: ks@eba.no

Ingunn R. Økland, sekretær
Tel: 23 08 75 41 / Mob: 97 08 69 41
Epost: io@eba.no

Byggejuridisk avdeling:

Snorre Fuhr, avdelingsleder
Tel: 23 08 75 23 / Mob: 92 66 37 13
Epost: sf@eba.no

Torild Engh, advokat
(permisjon til 14.11. 2013)
Tel: 23 08 75 37 / Mob: 45 51 00 54
Epost: te@eba.no

Siw Linderud, advokat
Tel: 23 08 75 36 / Mob: 92 01 13 12
Epost: sl@eba.no

Øystein Seljeflot, advokat
Tel: 23 08 75 26 / Mob: 90 53 71 52
Epost: os@eba.no

Vei og jernbane avdeling:

Arne Aakre, avdelingsleder
Tel: 23 08 75 39 / Mob: 91 77 92 52
Epost: aa@eba.no

Kompetanseavdeling:

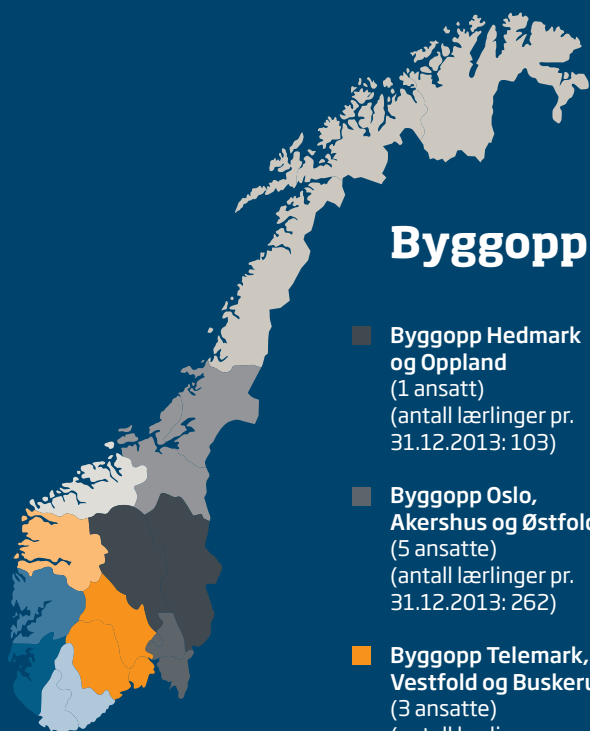
Thomas Norland, avdelingsleder
Tel: 23 08 75 25 / Mob: 92 42 35 50
Epost: tn@eba.no

Lene Jønsson, opplæringsleder,
Tel: 23 08 75 34 / Mob: 93 09 61 84
Epost: lj@eba.no

Elisabeth Gundersen, sekretær
Tel: 23 08 75 10 / Mob: 95 12 12 77
Epost: eg@eba.no

EU-PROSJEKTET CHEMXCHANGE

Berit Bull-Gjertsen (engasjement)
Tel: 23 08 75 38 / Mob: 99 53 09 99
Epost: bbg@eba.no

Byggopp-kontorene

■ **Byggopp Hedmark og Oppland**
(1 ansatt)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 103)

■ **Byggopp Oslo, Akershus og Østfold**
(5 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 262)

■ **Byggopp Telemark, Vestfold og Buskerud**
(3 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 115)

■ **Byggopp Agder (Aust og Vest)**
(3 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 153)

■ **Byggopp Rogaland**
(10 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 598)

■ **Byggopp Hordaland**
(3 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 127)

■ **Byggopp Sogn og Fjordane**
(4 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 158)

■ **Byggopp Møre og Romsdal**
(2 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 85)

■ **Byggopp Trøndelag (Sør og nord)**
(4 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 166)

■ **Byggopp Hålogaland (Nordland, Troms og Finnmark)**
(4 ansatte)
(antall lærlinger pr. 31.12.2013: 130)

EBA - Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg

Middelthuns gate 27, 0368 Oslo,

Postboks 5485 Majorstuen 0305 Oslo.

Tel: 2308 7500

E-post: firmapost@eba.no

